

31 Май 1882 год. въ Ромъния, въ селото Падина, околия Погонья, окръжие Бузжу, гдѣ то той отъ много години е арендувалъ една мушия, принадлежаща на нѣкоя си княгиня Бибеку. До колкото можяхме да съберемъ нѣкои данни за неговата биография пакъ отъ стари хора, негови съврѣмници и другари. ний ще се постарамъ да сподѣлимъ въ краткъ тия данни съ читателитѣ на „Защита“.

До 23—25-та си годишна възраст покойниъ Нанчо се е заловилъ съ търговия въ родния си градъ Шуменъ, именно ималъ е манифактурна магазинъ. Бащата на Нанча е билъ твърдѣ влиятеленъ прѣдъ турското правителство и неговата дума се слушала въ Цариградъ. За да се прѣсели Нанчо Поповичъ въ Ромъния го е заставила слѣдующата случка. Нѣкои отъ оноврѣмешнитѣ голѣмци — турци твърдѣ биле наострени противъ бащата на Нанча, а тѣй сѣщо и на самия Нанча, защото послѣдния е билъ охраняванъ отъ всевъзможнитѣ притѣснения (на които въ онова врѣме на пълно безправие сѣ биле подложени раитѣ), благодарение голѣмото влияние на баща му прѣдъ турското правителство. Расправятъ, че това влияние е било толкова голѣмо, щото сѣдбата на мѣстнитѣ чиновници почти зависяла отъ него и едно само негово писмо до централното правителство въ Цариградъ е бивало достатъчно за прѣмахването на нарочения чиновникъ. Тия голѣмци сѣ поискали да си отмъстятъ на Нанча за нѣкаквито спънки, които той имъ направилъ въ нѣкакви тѣхни похождения. Тѣ скрояватъ единъ скандалъ въ магазинъ му, като пращатъ нѣкои кѣдѣни да дигнатъ врѣва, че ужъ биле докачени отъ страна на Нанча. Това се е раздухало до такъвъ размѣръ отъ самитѣ турци, щото послѣднитѣ нападатъ магазинъ на Нанча и разграбватъ стоката му.

Тѣкмо въ това врѣме въ градътъ пристигва комиссия изъ Цариградъ, която туряла въ дѣйствиѣ възрѣшното прѣобразуване на администрацията, съгласно издадени отъ султанъ Махмуда „Танзиматъ-и-шейрѣ“. Бащата на Нанча, още при пристиганieto на комисията, си явилъ прѣдъ послѣдната, за да се оплачи за разграбването на стоката на синѣтъ му и за нехайството, което самата администрация е показала въ тоя случай спрѣмо виновнитѣ. Комиссията, слѣдъ като разбрала каква е работата, начасѣтъ се распоредила до управлението на градътъ, щото послѣдното да заплати загубата 15,000 гроша на Нанча, понеже не се е погрижило да запази стоката на послѣдния отъ тѣлпата, която разбила и разграбила магазинъта.

Опрѣдѣлената сума била заплатена незабавно, но за то пѣкъ първенцитѣ турци се заканили на Нанча, да си отмъстятъ за това имъ понижение прѣдъ царската комиссия. Нѣмало какво да се прави, трѣбвало да се напусне гр. Шуменъ и да се бѣга въ другъ градъ. Въ това врѣме шумненеца Петраки Радулеско, който живѣялъ въ Букурещъ, билъ въ градътъ по търговията си и придумва Нанча да замине заедно съ него за Букурещъ. Нанчо се рѣшилъ и въ единъ благоприятенъ день той заедно съ Петраки Радулеско се намѣрилъ на влашкия брѣгъ на Ду-

навѣтъ, а отъ тамъ въ Букурещъ.

Близу три години той проживѣлъ въ Букурещъ, въ къщата на съгражданинтѣ си Петраки Радулеско и се занимавалъ повечето съ търговия на крака. Неговата честностъ и способностъ обрѣнали вниманието на братѣтъ на г. Евлогия Георгиевъ и на други заможни българи и му купили експлоатацията на единъ лѣсъ, отъ който той спечелилъ доста парѣ: слѣдъ това той арендувалъ въ съдружество съ г. Евлогия Георгиевъ нѣколко години наредъ мушии и лѣсове, до като въ послѣдне врѣме той близу петнайсетъ години самъ е арендувалъ мушията Падина, гдѣ то и умрѣлъ.

Като мушиеръ, покойниъ никакъ не спадаль въ категорията на онии влашки мушиери, които сѣ събличали ризата отъ гърбѣтъ на селенитѣ и сѣ трупали грамадни богатства. Неговата честностъ, неговата добра и милостлива душа сѣ го направили да бѣде истински баща на селенитѣ и да спечели заслужено пълна бащинска обичъ отъ тѣхъ. Пишущия тия редове е чувалъ отъ устата на мнозина власи и българи въ Бузжу, че ако покойниъ би експлоатиралъ селенитѣ тѣй, както правятъ повечето мушиери, той би билъ при смъртъта си човѣкъ съ нѣколко милиона лева. Депутацията, която ходи въ самото село Падина да отрови и вземе коститѣ на покойниъ, расправи, че всички селяни сѣ въздишки расправили за онии блаженни години, които сѣ прѣкарвали подъ мушиерството на Нанча, и казвали, че откогато е умрѣлъ Нанчо всичко добро се е дигнало отъ селото имъ, че настѣпили суши, гладъ и тѣ сѣ оголѣли като послѣдни просеци.

Скоро прѣди смъртъта си, дѣдо Нанчо посѣтилъ родния си градъ, съградилъ една великолѣпна къща въ бащина си дворъ и билъ рѣшилъ да се напусне окончателно Ромъния и се засели въ родния си градъ, гдѣ то силно е желаялъ да сложи коститѣ си. Но до като той е правялъ приготвенитѣ си за прѣселване, една ужасна болѣстъ, вслѣствие силна простуда, го повали на леглото и въ сѣщия мигъ му отнема възможността да говори, което състояние се е продължило до послѣдния му часъ, когато той прѣдалъ Богу духъ.

Покойниъ Нанчо нѣколко години прѣди смъртъта си направилъ е завѣщанието си, въ което слѣдъ като опредѣли за братовитѣ си дѣца извѣтна сума, а тѣй сѣщо за прѣнасияне коститѣ му и за направянието надгробенъ паметникъ, оставилъ е на шуменската община една сума отъ 38000 лева за построяване едно „дѣвическо школо“ за негово име и което да се поддържа отъ завѣщания капиталъ. И благодарение на това щедро пожертвование, градътъ Шуменъ днесъ се гордѣе съ своята Общинска и „Нанчова“ Дѣвическа Гимназия, която всѣка година пуца по нѣколко десетки учителки по всичкитѣ краища на България.

*
**

Сутрѣвнята на 15-ий того градекия глашатай разнесе изъ градътъ вѣстѣта, че въ 4 часѣтъ слѣдъ обѣдъ пристига въ градътъ депу-

тацията съ коститѣ на дѣдо Нанча. По цѣлия гр. дѣ се разнесе тая вѣстѣ въ разстояние на половина часъ и всички граждани, мало и голѣмо, напуснахъ работа, търговцитѣ и занаятчиитѣ затворихъ магазинитѣ и дюкнитѣ си и всички се стекохъ на станцията, за да отдадѣтъ приличната почитъ и уважение на смъртнитѣ останки на своя незабравимъ благодѣтелъ и съгражданинъ Нанчо Поповичъ. Прѣзъ тоя день градътъ изглеждаше, като да бѣше празниченъ: и българи, и турци, и евреи, ерменци бѣхъ затворили дюкнитѣ си и празнувахъ...

Когато тренѣтъ се зададе, цѣлия градъ вече бѣше се стекълъ на станцията и по пѣтътъ за станцията. Ученичкитѣ и ученицитѣ отъ всичкитѣ български училища бѣхъ наредени на станцията, цѣлото учителско тѣло, чиновницитѣ отъ всички учреждения, а народѣтъ пълнѣше, както казахме, всички мѣста край станцията и цѣлия пѣтъ за градътъ. Тренѣтъ пристигна и цѣлото множество устреми погледѣтъ си къмъ салонния вагонъ, отъ който излѣзохъ Н. В. Пр. Митрополитъ Симеонъ и депутацията, а слѣдъ малко се изнесе изъ салонѣтъ и металическия ковчегъ, въ който бѣхъ положени коститѣ на дѣдо Нанча.

Слѣдъ една лития, държана отъ Н. В. Пр. Митрополита Симеона и цѣлото духовенство, процесията потегли за градътъ споредъ програмата, която обнародваме въ настоящий брой. Биле сме въ Шуменъ зрители на голѣми тѣжествени дни, биле сме на княжески посрѣщания, по никога не сме запомнили такава павалица отъ народѣтъ, каквато имаме прѣзъ тоя день. Цѣлия пѣтъ отъ станцията до църквата „Възнесение“ бѣше натрупанъ съ свѣтъ и процессията едвамъ съ мѣжа си пробиваше пѣтътъ. Човѣкъ не може да не се възхищава, като гледаше какъ гражданитѣ съ едно благоговѣние се бѣхъ стекли да отдадѣтъ приличната почитъ на единъ свой голѣмъ благодѣтелъ и отличенъ гражданинъ; като гледаше какъ шумненци добрѣ цѣнѣхъ и разбирахъ важността на благодѣянieto и неговъ паметникъ си е съзидилъ той съ своето си завѣщание.

Слѣдъ опѣлото въ църквата се държахъ, съгласно програмата, рѣчи отъ градеко-общинския кметъ г. Хр. Годоровъ и отъ управляющия дѣвическата гимназия г. Г. Балканский, които въ кратки черти описахъ биографията и значението на благодѣянieto, което е направилъ покойниъ.

Съ принасянието коститѣ на покойниъ Нанча Поповичъ се исцѣли послѣдната частъ отъ завѣщанието му.

По избирателния законъ.

Прѣдставителното управление има за основа народната воля. Изявлението на народната воля зависи въ голѣма стѣпень отъ избирателната система. Споредъ малко или много рационалнитѣ начала, прокарани въ избирателната система се проявява, въ своята чистота, или малко много похабена, народната воля. Една добра или лоша избирателна система, една истинска или лъжлива, запазва въ всичката прѣдвидѣтъ, че ще оставятъ подиръ себе си поколения отъ роби, за това приспособлението на тѣзи закони въ врѣмето на египтиитѣ императори бѣше много слабо. Константинъ най-послѣ ги махна като станъ християнинъ: като че християнството имаше за цѣлъ да помоли обществото съ свѣтитѣ си, дадени на едно малко число, за усѣвършенствуванието на безбрачието.

Учрѣдяванието на болницитѣ, спрѣдъ духѣтъ но който тѣ сѣ направени, може или да помогне на народонаселението, или да му поврѣди. Болницитѣ трѣбва да има непрѣменно въ такава държавия, гдѣто народонаселението се уновава само на индустрията си, защото по нѣкога може индустрията да направи човѣка нещастенъ, но помощитѣ, които болницитѣ даватъ, не трѣбва да бѣдѣтъ такви, щото да проучатъ човѣка на прося и на празноскитане. Най-напрѣдъ трѣбва да се захване съ обогатяванието на народа и послѣ да се градятъ болници за случаи, които не търпятъ отлагание и сѣ непрѣдвидени. Злощастна е онази страна, въ която има много болници и манастири, които не сѣ друго нищо, освѣнъ болници, защото тамъ рахатуватъ всички, освѣнъ ония, които обичатъ трудѣтъ.

Слѣдъ като разглежда разнитѣ закони, които хората можатъ да иматъ, не остава нищо друго,

ПОДЛИСТНИКЪ

Анализъ*)

на
Духѣтъ на Законитѣ
отъ
Далаберъ.

Народонаселението и числото на жителитѣ иматъ една тѣсна свръзка съ търговията; понеже бракѣтъ има за цѣлъ народонаселението, то Монтекио развива пространно тази материя. Онова, което най-много спомага на размножаванието, е цѣломъдрieto, защото опитѣтъ доказва, че беззаконитѣ съчетания малко му помагатъ и даже вредятъ въ много случаи. Много справедливо законодательтъ въ бракѣтъ е прѣдвидѣлъ да се наеква съгласието на родителитѣ; но и това трѣбва да си има своитѣ ограничения, защото въобще законѣтъ трѣбва

Продължение отъ 33-й брой.

да спомага на браковѣтъ. Законѣтъ, който запрѣтѣва бракѣтъ на майката съ синѣтъ (безъ да вземаме подъ внимание религията) е единъ много добъръ гражданскый законъ; защото безъ да говоримъ за многото други причини, този видъ бракъ може на рѣдко да има за цѣлъ размножаванието, тѣй като контрагентитѣ не живатъ отъ еднаква възраст. Законѣтъ, който запрѣщава бракѣтъ на баща съ дѣщеря почива на сѣщигѣ мотиви: при това този законъ не е толкова нуженъ за размножаванието, колкото по-първия, защото дѣтородната сила угасва по-късно у мѣжетѣ. Тѣй като природата тласка къмъ брака, лошо ще бѣде онова управление, което не ще подѣтѣва къмъ сѣщата цѣлъ Свободата, сигурността, умѣреността на данѣцитѣ, запрѣщаванието на луксѣтъ сѣ истинскъ тѣ принципъ и истинскитѣ поддръжки на народонаселението: при това успѣшно могатъ да се прѣкарватъ закони, които да подбуждатъ къмъ брака, въпрѣки развратѣтъ, остава още нѣщо въ човѣка, което да го приврѣва къмъ отечеството му. Нѣмало нищо по-хубаво отъ законитѣ на Августа за фаворизиранието размножаванието на родѣтъ. Само, за жалостъ, той издаде тѣзи закони, когато републиката бѣше се раскатила или, по добрѣ, бѣше паднала; и гражданитѣ обезкуражени трѣбваше да

чистота, или развала въ самия ѝ источникъ, властта, която иди отъ народътъ. Редовния вървежъ на обществото изнекъа щото да съществува едно съгласие между общественитѣ власти и общественното мнѣние. Подобно съгласие се усигорява, до колкото е възможнo, отъ едно истинско прѣдставителство. А една избирателна система, която доуца, щото прѣдставителството да бѣде лъжливо, оставя не съгласието да се породи между властитѣ и публичното мнѣние, оставя една врата за революционния духъ и за агитациитѣ на демагозитѣ и честолюбцитѣ.

Съществующия у насъ избирателенъ законъ не усигорява, както би се желало, изражението на народната воля, въ нейната пълнота и въ нейната чистота, и твърдѣ естествено е, слѣдъ прилаганието му и направенитѣ съ него опити, да се иска отъ правителството и отъ публичното мнѣние измѣненето му, допълнението му или отмѣненето му. Впрочемъ, на-да-ли ще се направи нѣкое пълно отмѣнение на проведената въ него избирателна система; по-вѣроятнo е, че ще се направятъ нѣкои подобрѣния, нѣкои измѣнения или допълнения, които, безъ да отмѣняватъ коренно законътъ, ще сѣ отъ естество да го усъвършенствуватъ.

А коренно измѣнение или отмѣнение на настоящия законъ, ний разбираме, ако вмѣето началото за мнозинството, се прѣкараше въ законътъ началото за прѣдставление малцинството или малцинствата сѣщо. Това би било истинско прѣдставление на народната воля въ всичкитѣ ѝ проявленія и въздѣйствиа. Не ли е чудовищно, наистина, ако въ по-вече отъ половината, да речемъ, избирателни колегии, една партия избере своитѣ депутати съ единъ гласъ по-вече отъ противницитѣ си, а въ станалитѣ избирателни колегии противницитѣ ѝ спечелатъ безъ всѣко съпротивление; не ли е чудовищно, казваме, щото партията, която е дала, както въ току що прѣдставенни случаи, по-вече гласове скупомъ въ всичкитѣ избирателни колегии, да се прѣдставява съ малко прѣдставители въ народното събрание и стъ нежъ да не се състави министерството и да не се състои правителството? Една подобна избирателна система съ подобечъ чудовищенъ резултатъ не е ли за осъждане и не е ли осъдена на изчезвание?

Но мъчнотитѣ, които тая система прѣдставлява въ урежданieto начинътъ на гласоподаването за тая цѣль, мъчнотитѣ, тѣи сѣщо, които би се породили отъ невъзможността, при влизанието въ камарата на голѣмо число фракции, да се състави едно трайно правителство, каратъ шефoветѣ на партиитѣ, почти на всѣкъдѣ, да се божатъ отъ въвежданieto ѝ, ще накаратъ и нашитѣ законодатели да не влизатъ въ неистински пжтица и да не прѣдварятъ другитѣ народи, които изучаватъ и се опитватъ да въведатъ тая система, която има задъ себе си и справедливостъта, и рационалното прѣдставление на народа.

Не къмъ провежданieto, прочее, въ избирателния ни законъ началото на мнозинството, основното начало въ тоя законъ, ще бждѣтъ насочени измѣненията, ако ще се направятъ такива въ блиската сесия на Народното

Събрание. Усилия а на законодателитѣ ни ще бждѣтъ насочени къмъ поправението на ония недостатѣци въ проведената въ избирателния ни законъ система, които и безъ коренно отмѣнение на системата би могло да се намалѣтъ или съвършено заличѣтъ.

Къмъ двѣ цѣли ще бждѣтъ, главно, насочени тогава тия измѣнения: първо, къмъ осигоряване истинността, искреностъта на гласоветѣ и, второ, къмъ осигоряване свободното изражение на тия гласове. Съ други думи, *фалшифициранieto* на гласоветѣ или имената на гласоподавателитѣ и *насилята* при изборитѣ сѣ, по общо признавание, най-главнитѣ недостатѣци, които трѣбва да се прѣмахнатъ или да се ограничи възможността за извършванието имъ. Подобни цѣли се стреми да осигори всѣкий мъдро съставенъ избирателенъ законъ; тия цѣли трѣбва да осигори, до възможното съвършенство, и съществующия у насъ такъвъ законъ.

Избирателната борба у насъ не е борба, а цѣла война, съ всичкитѣ ѝ насилия и лукавства. Гласоподавателътъ трѣбва да се въоръжи съ рѣдка храбростъ, за да излѣзе изъ домътъ си сутринта на единъ избирателенъ день, и да не бѣде битъ на улицата, прѣбитъ на избирателното мѣсто отъ сонаджийска шайка, или да не бѣде въспрѣтъ, подъ малко или много благовиденъ претекстъ, отъ жандари; и, ако прѣдoлѣе всички тия опаснoсти за да гласоподава,—да не бѣде гласътъ му фалшифициранъ при спусканието на бюлетината му или при прѣброиванието на гласоветѣ.

Осигоряванието, прочее, искреностъта на гласоподаванията е единичното срдѣство за възможното, при съществующата ни избирателна система, истинско проявление на народната воля, за уталожванието наедно съ това духоветѣ въ врѣме на избори.

Слабоститѣ на законътъ еднѣжъ съзрѣни и изучени, оставатъ практичекитѣ мѣрки за изелѣдвание и прилагание.

25 ГОДИШНИЙ ЮБИЛЕЙ

отъ ЛИТЕРАТУРНАТА ДѢЯТЕЛНОСТЪ

на г. **Иванъ Вазовъ.**

Сутрѣ, на 24 того, се навършва 25 годишнината отъ литературната дѣятелностъ на г. Иванъ Вазовъ. По тоя поводъ въ София се е съставилъ единъ комитетъ, който е изработилъ вече программа за отпразднуванието на тоя празникъ на перото. Софийскитѣ вѣстници ни даватъ свѣдѣния за голѣмитѣ приготовления за отпразднуванието, които правятъ почитателитѣ на г. Вазова: приготвяватъ се вечеринки, банкети, открива се подписка за единъ литературенъ фондъ на името на г. Вазова, отъ лихвитѣ на който да се даватъ премии за най-добритѣ български съчинения по изяцната литература, приготвяватъ се скѣпи подарѣци на юбилиторътъ, сѣ една рѣчь приготвява се всичко за по-доброто отпразднувание на тоя юбилей. Подобни комитети сѣ се съставили и въ много други градове, и на всѣкъдѣ почти се приготвяватъ за отпразднуванието юбилей. Особено се при-

готвяватъ за едно по блѣскаво отпразднувание Пловдивци, които сѣ рѣшили да поднесатъ на юбилиторътъ въ деньтъ на юбилей една сребърна мастилица съ златно перо и да помолѣтъ кметството да нарече на името на поетътъ улицата, гдѣто е той живѣлъ въ Пловдивъ.

Едно само ще попрѣчи за по-тържественното отпразднувание на юбилей въ по-отдалеченитѣ градове, именно че много късно се съобщи деньтъ на отпразднуванието и не остава врѣме за нуждитѣ приготовления, както напр. стана съ градътъ ни. Но въ всѣкий случай ний върваме, че ако ивгдѣ и да липсва голѣмия блѣсъкъ въ въпкапината страна на празднуванието, вътрѣшно всячка интеллигенция се въодушевива, че и ний българитѣ, слѣдъ толкова въковно робство, най-послѣ, сме щастливи да дочакаме отпразднуванието на единъ празникъ на перото, на художественната литература въ лицето на талантливия и плодовития народенъ поетъ, Вазовъ.

Врѣмето и мѣстото не ще ни позволятъ въ настоящата си статия да поговоримъ по-напространно за литературната дѣятелностъ на г-на Вазова и за неговото значение въ нашата съврѣменна литература като поетъ и художникъ. Това ний ще направимъ въ друга статия и на друго мѣсто. Едно нѣщо ний ще кажемъ само, че г. Вазовъ напълно си заслужва подобна една честъ отъ мислящата частъ на българския народъ. Каквито щатъ нападки и да отправятъ срдѣцу него неговитѣ политически противници, колкото и да се мъчатъ да омаловажатъ неговитѣ заслуги на българското литературно поле, — г. Вазовъ се добрѣ цѣни отъ всички безпристрастна интеллигенция и всѣкий съзнава, че той е днесъ за днесъ гордостъта на народътъ ни, че неговитѣ литературни произведения сѣ скѣпи камъни въ наикитѣ на българската литература.

Отъ година на година литературнитѣ произведения на г. Вазова ни правятъ да върваме, че неговия художественъ талантъ все по-вече и по-вече се развива и обхваща по-голѣмъ просторъ въ чистото художество и въ общественния ни животъ. И нека бждемъ щастливи да дочакаме деньтъ, въ който да отпразднуваме неговата 50 годишна литературна дѣятелностъ по-блѣскаво и по-славно: нашото благопожелание е това.

ЖИЛИЩАТА НИ.

Една българска пословица казва, че когато българинътъ забогатѣ прави си къща, а когато турчинъ забогатѣ — продава салтанатъ. Тази пословица отчасти е вѣрна, но въ по-голѣмата си частъ тя не потвърждава това, което ний всѣкий день наблюдаваме около себе си въ българската частъ на градътъ ни. Достаточна е едnodневна расходка изъ българската частъ на градътъ, за да се покаже неесъстоятелността на горнията пословица. Пишущия, който е ималъ случай да посѣти по-голѣмата частъ отъ българекитѣ домове въ г. Шуменъ, е дошълъ до невѣроятнo удивление за нехигиеничността и отсѣтствието на всички удобства за животъ въ българекитѣ

освѣни да се сравнятъ помежду си и да се разгледатъ въ отношение къмъ нѣщата, за които тѣ законополагатъ. Хората сѣ управлявани отъ законитѣ, отъ естественото право, общо за всѣкий човѣкъ; отъ свѣщенното право, което е онова на религията; отъ каноническото право, което е правото на полицията на религията; отъ гражданското право, което е правото на членоветѣ на едно и сѣщо общество; отъ политическото право, което е онова на управлението на това общество; отъ международното право, което е правото на обществата въ тѣхнитѣ отношения едно съ друго. Всѣко едно отъ тѣзи права има своитѣ цѣли, така щото не трѣбва да ги смѣваме. Не трѣбва никога да се правятъ распоряждания въ името на едно отъ тѣзи права, распоряждания, които сѣ отъ имперума на друго право, защото, иначе, станатъ бъркотии въ правоеднoето и въ принципитѣ, които управляватъ хората. Трѣбва, щото принципитѣ, които прѣдвикватъ известни закони и които очертаватъ цѣльта имъ, да господаруватъ тѣи сѣщо и въ начинътъ на съставението имъ. Въ законоположенията трѣбва да господарува умѣреностъта. Законитѣ трѣбва винаги да съответуватъ съ духътъ на законодателътъ. Такъвъ бѣше прочутия законъ на Солонъ, чрѣвъ който бивахъ обявявани за безправни всички

ония, които не взематъ участие въ прѣвратитѣ. Този законъ прѣдизваше отъ прѣвратитѣ или ги правѣше полезни, като принуждаваше всичкитѣ граждани да се занимаватъ съ негнекитѣ си интереси. Остракизмътъ даже бѣше единъ твърдъ добъръ законъ, защото, отъ една страна, правѣше честъ за гражданитѣ, до които се отнасяше; а отъ друга страна, прѣдизваше отъ слонолюбieto: при това трѣбовахъ голѣмо число гласове и не се испяждаше човѣкъ вѣнъ отъ границитѣ на държавата, освѣнъ всѣки петъ години. Често законитѣ, които си приличатъ, нѣматъ нито сѣщитѣ мотиви, нито сѣщитѣ дѣйствиа, нито сѣщата справедливостъ; формата на управлението, степенieto на обстоятелствата и народния гений измѣняватъ всичко. Най-послѣ, стилътъ на законитѣ трѣбва да бѣде простъ и сериозенъ. Тѣ могатъ да бждѣтъ безъ мотиви, защото мотивътъ се прѣдиолага да е съществува въ духътъ на законодателътъ; но, когато сѣ мотивирани, мотивитѣ трѣбва да почиватъ на очевидни принципи. Тѣ не трѣбва да приличатъ на ови законъ, който, закрѣтивайки на слѣщитѣ да просѣтъ, дава за причина или мотивъ, че тѣ не можатъ да видятъ орнаментитѣ на магистратурата.

Монтекио, за да докаже чрѣвъ примѣри приспособлението на тѣзи принципи, е избралъ два

различни народа, най-заблѣжителнитѣ на земното кжло, чийто истории ни най-много интересуватъ, именно Римлянитѣ и Френцитѣ. Той разглежда само една частъ отъ юриспруденцията на първитѣ, именно наследството. Огносително френцитѣ той се спуща подробно въ происхождението и измѣненията на тѣхнитѣ граждански закони и върху разнитѣ обичаи, съществуещи и унищожени, които тѣ сѣ послѣдвали. Той разглежда подробно феодалнитѣ закони, този видъ управление, непознато на древността, което ще бѣде таково и въ бждѣщитѣ въкове и което е направило толкова добрини и толкова алии. Той разглежда тѣзи закони най-много въ свръската имъ съ укрѣдяванието и революционитѣ на френската монархия. Той доказва, че франкитѣ сѣ, наистина, влѣзли въ Галлия като побѣдители, а не както го претендира М. l'abbé du Roz, че тѣ сѣ били повикани отъ тѣзи народи да наследѣтъ правата на Римекитѣ императори, които сѣ ги много притѣснивали. Подробно сѣ обмислени, точни и сериозни, но въ които намъ не ни е възможно да слѣдваме автора.

Такъвъ е общия анализъ на съчинението на М. de Montesquieu.

(Край).

домове. Отличителната черта на тия домове е малко пространство на домовете, тъмнота, влажност, отегтствие на канализация и чистота, малко кубическо съдържание на въздух въ ставът и малки прозорци, по-вечето малки дворове и никакви градини; освен това входовете въ тѣзи жилища често пѣти ни прѣдставляватъ отъ себе си тѣсни улочки, подобни на лабиринти, защото мѣстото отъ пѣтната врата до двора на дома прѣдставлява отъ себе си пѣтичка, широка 1 м. и дълга 10—20 метра. Такава картина или типъ ни прѣдставляватъ половината отъ всичкитѣ български домове, ако не и по-вечето. Животътъ въ подобни жилища бива най-нередовенъ и нехигиениченъ, защото главнитѣ здравословни условия за веѣко едно жилище отегтствуватъ. Въ нашитѣ жилища недостатъка на чистия въздухъ, свѣтлината, вентилацията и чистата вода се чувствува най-първо отъ всичкитѣ други останѣли неудобства. Извѣстни условия и причини пораждаатъ и извѣстни послѣдствия и именно въ дадения случай—болѣсти и смъртъ. Здравословното състояние на градътъ ни говори най-краснорѣчиво за хигиеническитѣ условия на живота въ нашия градъ. Ний се научихме, че смъртнитѣ случаи прѣзъ минѣлата година били по-вече отъ тѣзи на ражданията и че туберкулозната болѣсть вземала първенствующе мѣсто изъ между умрѣлитѣ прѣзъ цѣлата минѣла година. Лѣкаритѣ въ г. Шуменъ най-добрѣ могатъ да знаѣтъ причинитѣ на тѣзи ненормални явления въ живота на хората, но ний, безъ да бѣдемъ освѣтлени отъ тѣхъ, прѣдполагаме че главнитѣ причини на тѣзи социални аномалии се криѣтъ въ лошитѣ условия на нашитѣ жилища. За това като зачепваме тоя въпросъ, ний ще се постарамъ да потърсимъ источникътъ на тази нередовностъ въ нашитѣ жилища, а същевременно, и да прѣдложимъ нѣкои мѣрки или срѣдства за подобрието на нашия животъ въ жилищата.

Причината за натрупването на българскитѣ жилища едно до друго и да не бѣдѣтъ раздѣлени съ широки дворове, улици и площади се крие въ минѣлото на нашето политическо състояние. Българскитѣ народъ, особено въ источната частъ на България, въ която най-много сѣ заселили завоевателитѣ му, постоянно прѣселѣванъ и угнетяванъ отъ турцитѣ, намѣрвалъ е единствено срѣдство за съхранение на животътъ си и имуществата си само въ сдружаванieto си и близкото съседство на съплеменницитѣ си; освенъ това, наученъ отъ дългъ робскитѣ опитъ, е дошълъ до заключение, че всичко хубаво, изицито, което се хвърля въ источно-поетическитѣ очи и страсти на турчина, не може да бѣде негова собственостъ и достойние, за щото то е бивало обсебвано отъ турчинътъ похитигель. За да се избѣгне тази неудобностъ за живота,—собствеността и свободата, българинътъ е билъ принудяванъ, чрѣзъ свое собствено размисление, да придава невзрачна, дѣлнична и даже лоша вънкашностъ на всичко това, което е можало да възбуди грабителскитѣ апетитѣ на турчина-завоевателъ. Въ тѣзи чувства на самосъхранение ний виж-

даме причинитѣ за упадъкътъ на българската поезия, искусство, вънкашенъ блѣсъкъ и на противъ развитието на невзрачността, напашенността и отегтствието на вкусъ за хубавото.

Българинътъ, слѣдъ поробването си, не е можало да има хубави домове, широки и красиви или не е можало да се развие жаланието у него да има подобни домове, защото веднага слѣдъ построиванieto имъ тѣ сѣ ставали достойние на нѣкой бей или паша. Тогази на българина не е оставало нищо друго освенъ да се приструва че е бѣденъ, че не притежава никакви удобства и раскоши на животътъ. Трѣбвало е да направи къщата си малка, ниска, отвнѣтъ заградена съ високи кирпичени дувари, а най-пашетитѣ трѣбвало е да се облича просто и да се показва кроткъ, защото противната обстановка и държание е привличалъ много любители върху чуждата собственостъ и животъ. Съ веѣкове третиранъ така българинътъ отъ по-силния, у него се е изгубило веѣко чувство къмъ просторностъ, свѣтлостъ и искусство, което отъ по-сетитѣ се е прѣобърнѣло у него, като обичай или законъ. За малката просторностъ на българскитѣ жилища въ г. Шуменъ освенъ страхътъ отъ прѣселѣване и похищение е влияело чувството на привързаностъ къмъ бащиното огнище, което въ дълбочината си сѣщо има чувството на самосъхранение и безопасностъ. Съ размножението на жителитѣ и съ приливътъ на жителитѣ отъ околнитѣ села числото на семейството се е увеличавало, а количеството на домовете е отставало едно и сѣщо. За да се направи едно прѣмирание върху тѣзи двѣ противоположности, прибѣгвало се и прибѣгва се до днешно врѣме до раздѣлата на домовете между наследницитѣ на бащината недвижима собственостъ, чрѣзъ което отъ единъ първоначаленъ голѣмъ домъ сѣ се получвали нѣколко малки домове, което въ много домове се забѣлѣзва и до днешно днешенъ, понеже много отдѣлни ужъ домове иматъ единъ покривъ и стѣна. Въ турско врѣме рѣдко е било да се заправи домъ на ново мѣсто, всички нови домове сѣ образували чрѣзъ раздѣлата на стари домове, което ни напомнюва дѣлението или размножението на амебата. Всички горѣупомѣнати социални условия сѣ повлияли отрицателно върху хигиеническото качество на нашитѣ жилища. Отъ тука сѣ произлѣзли и всичкитѣ наши тѣсни и малки домове, низкитѣ и мрачни черкви и читалища, смраднитѣ и влажнитѣ малки стаи, жавнѣнето въ които не може да дава нищо друго освенъ недъгавостъ, болѣсть и израждане на поколенията ни.

Какво трѣбва да се направи за подобрието на нашия жилищенъ битъ? И има ли срѣдства за това?

Възможно е много нѣщо да се направи и срѣдствата сѣ много лѣжки за направение това, което не е можло да се направи въ минѣло врѣме, защото ний политическитѣ условия на съществуването ни сѣ съществено различни отъ 20 год. насамъ; сега турчинътъ вече не може да вилнѣй, на неговитѣ страсти прищевки и незаконни шения е турено безвъзвратна точка. Сега българинътъ безъ

страхъ може да събори всичкитѣ видове, които сѣ му затуляли благотворнитѣ събличенлъжи; сега веѣкой може да има широка плодородна градина безъ да се бои отъ нападения; сега веѣкой може да има широки и просторни стаи, безъ да се страхува е нѣкой бей или зантие, че ще понека да му дойде на конякъ. Кolkото се касае до личната опасностъ за животътъ, то ти е много намалена или почти не съществува, тѣй като днесъ на веѣкого се дава право за самоотбрана и защита. Трѣбва да напуснемъ своитѣ тѣсни и мрачни домове и да се прѣселимъ въ празнитѣ широки дворища на турската махла. Като говоримъ да се прѣселимъ въ турскитѣ махли на града, ний не разбираме заграбването и завладѣването на турскитѣ домове, въ които още има да живѣятъ турци, а купуванието на тѣзи домове, които стопанитѣ имъ ги продаватъ или сѣ ги напуснали. Подобни домове има твърдѣ много въ различни части на града. Турскитѣ домове се отличаватъ съ това, че тѣхнитѣ дворища сѣ по-широки и че тѣ сѣ расположени на различни хълмове, което дава голѣма възможностъ за устройството и урежданieto на канализацията имъ; друго прѣимущество на турскитѣ домове е това, че тѣ сѣ много евтини. Могатъ да приобрѣтватъ турски домове тѣзи, които се помѣщаватъ въ настояще врѣме въ тѣсни и малки домове, които сѣ въ извнѣмѣрно голѣмо количество въ българскитѣ махли въ г. Шуменъ. Подобни домовладѣлци могатъ да продадѣтъ своя дѣлъ на брата си, сестра си или съсѣда си за 400 - 1000 лева и за тази сума могатъ да си купѣтъ отлична къща въ турската частъ на града; или когато се прѣдстави случай за раздѣла на бащиното недвижимо имущество, то намѣсто да се дѣли домътъ и дворътъ на дрѣбни участъци, да се направи една оцѣнка на домътъ и дѣлѣтъ да се взема въ видъ на парѣ, съ които да може да се купи едно друго жилище, така щото въ стария домъ да остава само единъ наследникъ, а другитѣ да се изселватъ въ просторнитѣ части на градътъ. По този начинъ българскитѣ домове ще могатъ да се разширѣтъ и разрѣдѣтъ и ще се окръжатъ съ добри хигиенически условия за животътъ, което безсъмнѣнно ще се отрази върху здравословното състояние на живота въ положителна смисълъ.

Практическото примѣнение и приспособление на това прѣдложение има голѣми неудобства и ще срѣщне много спнѣнки, но отъ първо врѣме ний можемъ да се надѣваме за добъръ резултатъ при помощта на особенни постановления отъ страна на градскитѣ съветъ, а даже и чрѣзъ народното събрание, гдѣто да се изработи норма за минимума на квадратното пространство на домовете въ градѣтъ на България, рѣководими, разбира се, само отъ хигиенически съображения. Кolkото и да се покаже тежка тая мѣрка, тя е приета въ много държави, гдѣто сѣ изработени правила за максимумитѣ и минимумитѣ. За пространството, височината на домовете, а даже и за боята на стѣнитѣ, които гледатъ къмъ улицитѣ. Общината и правителството иматъ право да се вмѣсватъ въ размѣритѣ и хигиеническитѣ удобства на частнитѣ жили-

ПОДЛИСТНИКЪ

Басня.

Прѣводъ отъ нѣмски.

(Посвѣщава се на нашитѣ русеофоби).

Единъжъ лисицата била избрана за сѣдия между единъ пѣтникъ и една змия и ти разрѣшила спорътъ имъ отлично.

Една змия, слѣдъ като се била уморила твърдѣ много отъ пѣзление, пѣхва се въ една дълбока дупка, близу до една скала, и легнѣла да си подрѣме. До като се смѣти въ лѣглото си, ето ти единъ голѣмъ камъкъ отъ скалата се потърколилъ и затворилъ устата на дупката така, щото змията вече немогла никакъ да се помръдне и горчиво взела да плаче отъ страхъ да не би да умре отъ гладъ.

Тѣй затворена, седѣла змията день, седѣла два, но никой не дохожда да ѝ избави отъ прѣдстоящата смъртъ. Минуватъ пѣтници, но заминуватъ, безъ ни най-малко да се смилѣтъ надъ гор-

ката змия, която плачовно пишѣла въ дупката си. На третия день, единъ пѣтникъ който по цѣлата страна билъ извѣстенъ по благодарѣнията си и милосливостта си, се случило да мине по този пѣтъ; той зачува отъ далечъ писѣкътъ на змията и се опѣща по посоката, отъ гдѣто излизалъ плачовний писѣкъ и слѣдъ нѣколко врѣме пристига до скалата, въ една отъ които дупки познава змията, която издавала този писѣкъ; щомъ чула змията пѣтникътъ, почнѣла по-силно да пици и да го моли да махне камъкътъ, за да ѝ спаси животътъ, като му се закѣляла тържественно, че ще му даде най-голѣмото възнаграждение, което има на свѣтътъ. Пѣтникътъ не ѝ се доврѣрилъ, защото много пѣти е избивалъ той такива змии отъ подобни положения, но единъжъ вънѣтъ отъ опасността тѣ веѣкого му показвали отровнаитѣ си зѣби за възнаграждение, и той потеглил по-нататѣкъ пѣтътъ си, като оставилъ змията все да пици и да му се моли отъ дупката. Най-послѣ пѣтникътъ се смилѣлъ надъ змията, върнѣлъ се пакъ при канарата и отгърколилъ камъкътъ; змията, много радостна, излязла отъ дупката и придружила пѣтникътъ по пѣтътъ му. (Слѣдъ нѣколко) врѣме тѣ стигнали до единъ кръстопѣтъ и пѣтникътъ трѣбвало да се отбие на лѣво. Пѣтникътъ се обрѣнѣлъ къмъ змията и ѝ ка-

залъ: „сега азъ трѣбва да хванѣ този пѣтъ, затова трѣбва да се раздѣлимъ, но прѣди да се раздѣлимъ, ти трѣбва да ми дадешъ обѣщаното възнаграждение.“ „Ето, на, сега ще си получишь възнаграждението“, отговорила змията, „азъ живѣ ще те глѣтнѣ“ и разтворила устата си.

Пѣтникътъ се уплашилъ твърдѣ много и казалъ на змията: „какъ, нима ти искашь да наградишь благодарѣнието съ влодѣнието? Потърпи поне до тогава, до като срѣщнемъ нѣкого, който да ни стане сѣдия и да ни споразумѣ.“

Змията склонила, и потеглила по-нататѣкъ пѣтътъ си. Ето ти на срѣщна имъ върху единъ трупъ два гарвана: „гра, гра!“ влодѣщо грядѣтъ. Зачуна ги змията и ги поканила да имъ станѣтъ сѣдии, и тѣ склоняватъ. Пѣтникътъ спира и застава смиренъ прѣдъ двата гарвана и имъ казва: „азъ спасихъ животътъ на змията и за благодарностъ ти иска да ме изѣде.“ — „Гра, гра!“ Слѣдъ това пропѣзая благодарната змия, показва синкавото си езиче, и казва: „не трѣбва ли да изѣмъ този человекъ, който ми е спасилъ животътъ? За благодарностъ азъ му обѣщахъ най-голѣмото възнаграждение на свѣтътъ. Хората не награждватъ друго-яче освенъ съ неблагоприятностъ, за това и азъ ще изѣмъ моя благодарѣтелъ.“

ща, защото от тѣхната здравина зависи и здравето на цѣлия народъ, или, изобщо казано, зависи изражданието и подобрѣнието на народа въ физическо и душевно отношение: здравъ умъ въ здраво тѣло.

Българската екзархия.

„Новое Время“ въ броя си отъ 12 того обнародва слѣдующата кореспонденция изъ Цариградъ подъ горния надсловъ:

„Тия дни имахъ продължителенъ разговоръ съ едно високопоставено лице въ свѣтѣлната българска екзархия въ Цариградъ. Менѣ ми се изясни обстоятелствено сегашното положение на екзархатъ, неговото мнѣние, поведението му и политиката му относително църковния въпросъ спрямо Турция, Русия, къмъ гръцкото духовенство, къмъ сърбитѣ и т. н.

„Тия свѣдѣния азъ ще раздѣля съ читателитѣ.

— 50 години, започна моя събесѣдникъ, българския народъ се е борилъ за национално църковната си независимост. Резултатътъ отъ тая борба бѣше султанския фирманъ, който учредяваше национално българската църква и свѣтѣлната екзархия на началата и правата (по отношение вселенския патриархатъ и турското правителство) на антиохийската, александрийската и другитѣ православни църкви.

„Районътъ на екзархатътъ съпада приблизително съ границитѣ на Санг-Стефанската България; въ всичкитѣ тия мѣстности, населени отъ компактна масса българи, фирманътъ даваше на послѣднитѣ право да иматъ свои владци, епископи и свещеници.

„Вамъ ви сѣ извѣстни причинитѣ на нашата национално църковна распра съ гърцитѣ. Българския народъ е най-многочисленъ на Балканския полуостровъ. Находяйки се подъ двоенъ гнетъ: политически (турския) и духовно-културенъ (фанариотския), нашия народъ се намираше въ полуварварско състояние. Материално, економически той бѣше съвършено истощенъ отъ непосилни налози. Той служаше за турцитѣ и за фанариотитѣ-гърци като дойна крава, която твърдѣ лошо хранѣтъ, но искатъ отъ нея всѣкога много мѣко. На българитѣ не се позволяваше да се развиватъ, да се учатъ и да се организиратъ въ общини; не имъ се позволяваше даже да се молятъ Богу на родния имъ и повитния имъ славянскій езикъ. Ний нѣмахме никакъвъ противовѣсъ противъ нашитѣ национални врагове, — нѣмахме политически права, богата, образованна и културна буржуазия, която да можеше да служи за противовѣсъ на турцитѣ и на гръцката култура.

„Между това, българитѣ сѣ народъ младъ, здравъ, енергиченъ, пъленъ съ сили и съ страстни стремления къмъ по-добро, къмъ по-свѣтлото бъдеще. Отъ издаването на фирманътъ, който учреди българската екзархия, фанариотското духовенство изгуби всѣка една властъ надъ българитѣ, които Портата и Европа официално признахъ за отдѣленъ народъ.

„Въ поривътъ на безсилната си злоба,

„Гра, гра, право имашъ“, отговарѣтъ гарванитѣ, и рѣшили и постановили: змията може да изѣде пѣтницкѣтъ; той трѣбвало би да знае, какво е възнаграждението на свѣтътъ; при това тѣ се надѣваха да получатъ единъ раскопенъ обѣдъ, поне единъ кракъ или тѣрбухътъ на пѣтницкѣтъ, като възнаграждение на трудътъ имъ.

Пѣтницкѣтъ недоволенъ отъ тази присѣда, казва: „могѣтъ ли крадцигѣ и разбойницитѣ да ставатъ сѣдни? Азъ искамъ другъ сѣдникъ да ни сподели“. Змията склонила и пакъ потеглятъ наедно пѣтътъ си по-нататкъ, и за щастие на змията, ето ти на срѣщѣ единъ вѣлкъ, една вълчица и тѣхнитѣ вълченца, които отъ гладъ се прививали и едвалъ вияли. Змията и пѣтницкѣтъ отишле при тѣх и ги помолила, въ качеството на сѣдникъ, да ги сподѣлятъ. „Не трѣбова ли да изѣмъ този пѣтницкѣтъ, който ми спаси животътъ, казва змията, понеже на този свѣтъ неблагодарността е възнаграждение? Овѣтътъ това азъ отъ петъ дни насамъ нищо не съмъ ѣла, а пѣкъ пословицата казва: пуждата не признава никакви закони“.

Стария вѣлкъ извилъ гровно и произнесе слѣдующето рѣшение: „змията може да изѣде пѣтницкѣтъ“, на което, въ знакъ на одобрение, вълчицата съ своитѣ мила вълченца започватъ да вижатъ,

гръцкия вселенскій патриархатъ провъзгласи българската църква за схизматическа или еретическа само на това основание. защото сполучихме правото да имаме свое духовенство и да се молимъ Богу на понятния за насъ църковно-славянскій езикъ. А като поводъ е послужило това, че православно каноническата църква не признава „национални“ църкви: гръцка, руска, българска, — за нежъ всички народности сѣ еднакви. Но вселенския патриархъ въ тоя случай самъ е надвѣхъ въ грубо-противовѣчно. Ако той да би се занимавалъ само съ църковнитѣ работи, ако той бѣше давалъ право и възможност на народноститѣ, които се намѣрятъ подъ неговото духовно вѣдѣние, да се молятъ Богу на разбираемъ отъ тѣхъ езикъ, да развиватъ националното си самосъзнание, да си отворятъ свои училища, ако бѣше, съ една рѣчь, уважавалъ и чуждитѣ народности (не гръцкитѣ), тогава на Истокъ не би го имало и тѣй нареченния църковенъ въпросъ, не би съществувала между насъ и грѣдитѣ църковна распра...

„А въ дѣйствителностъ гръцкия патриархатъ е засѣпенъ отъ дошкыхотеката мания за панеленизмътъ, отъ стремление да прѣвърне всичкитѣ православни народности, които живѣятъ на истокъ, въ гърци. Насъ ни обвиняватъ въ „филитизмъ“ и „схизма“, по това не е истина, ний протестираме противъ това. Ний сме вѣрни и прѣдани на чистото православие. Само нашия народъ, движимъ отъ чувството на самосъхранение, се стреми да запази националното си „азъ“ отъ унищожение. И това е негово свято право, като право на всѣкий народъ. Въ Отоманската империя положението на работитѣ е такова, щото отъ националността на духовенството зависи и правото за съществуване на единъ или друга народностъ. Щомъ единъжъ Портата признава въ една или въ друга мѣстностъ духовната властъ на гръцкото духовенство, чрѣзъ самото това тя официално третира населението на дадената мѣстностъ, като гръцко. Ще рече, ний, българитѣ, за да учредимъ свои училища, за да се организираме въ общини и д. т., прѣди всичко ни е необходимо да се освободимъ отъ духовно-културнитѣ окови на гръцкото духовенство, да поставимъ свои владци, свещеници и да имаме въ църквитѣ си славянско богослужение... Азъ ви изложихъ на какво същностъта на църковния въпросъ на Истокъ и на нашата распра съ гърцитѣ, — вий сами виждате, до каква стѣпенъ сѣ сериозни причинитѣ, които сѣ породили тоя въпросъ. Да бѣхъ на наше мѣсто руситѣ — на да ли бихъ друго-яче постѣпили, отъ колкото ний.

ВЖТРЪШНИ НОВИНИ.

ПРОГРАММА

За тържественното посвѣщаване коститѣ на покойни Шуменскій благодѣтель Нанчо Поповичъ.

Отъ Шуменската гара, слѣдъ пристиганieto на тренѣтъ, процесията потегли по слѣдующия редъ:

- 1) Отдѣленіе конни стражари.
- 2) Ученицитѣ:
- а) Отъ Основнитѣ училища; б) Отъ Педагогическото училище; в) Отъ Нанчовата Гимназия.
- 3) Воен-

а гарванитѣ, които постоянно сѣ хвъркали въ змията и пѣтницкѣтъ, започнали да грачатъ радостно, защото мисляли, че скоро ще получатъ тѣрбухътъ на пѣтницкѣтъ.

Но на тази присѣда, пѣтницкѣтъ въразилъ: „могѣтъ ли убийци и крадци да ставатъ сѣдни? Не! Добритѣ нѣща на този свѣтъ сѣ три; нека идемъ при левѣтъ; той е царѣтъ на животинѣтъ, и каквото той рѣши, то и да бѣде“. И тѣ всичкитѣ потеглили въ писаното на левѣтъ. Най-първо излиза змията и съ едно страшно съскание заявила: „не трѣбова ли да си полѣжъ правото, което вече два пѣти ми е било признано?“ Самъ да даде едно окончателно рѣшение на спорѣтъ, бѣше мѣчно за левѣтъ, затова той изрева, извика писарѣтъ си, кума лѣза да изравни спорѣтъ между змията и пѣтницкѣтъ. И слѣдъ като се съвѣщавахъ вѣлго време, лицата каза съвършено неволно; „Вий много приказвате но никому не иде на умѣтъ, какъ да ги споразумѣте. Азъ трѣбова да изучъ дѣло на самото мѣсто. Змията трѣбова да ми каже, какъ е вѣзла въ дупката и какъ си е легнала, а пѣтницкѣтъ да ми покаже, какъ е отгърколилъ камѣкътъ отъ устата на дупката; слѣдъ като видѣ всичко това, тогава ще рѣшишъ, кой има право, кой не“.

Потеглятъ цѣлото сѣдникъ тѣло съ тежесте-

ната музика. 4) Църковнитѣ хоругви. 5) Пѣвческій хоръ, 6) Духовенството, 7) Портрета на Нанчо Поповичъ, носенъ отъ двѣ ученички, 8) Коститѣ носени отъ депутацията, 9) Роднитѣ на покойния, 10) Общинскій Свѣтъ и Училищното Постоятелство, 11) Чиновнитѣ, 12) Прѣдставители отъ еснафитѣ, 13) Гражданитѣ.

Процесията ще мине по посето прѣвъ „Кущирѣ“ и ще се спре прѣдъ Църквата „Св. Възнесение Христово“, гдѣто ще се служи панахида и ще се оставѣтъ коститѣ. Слѣдъ панахидата ще се държатъ рѣчи отъ Градскій Общинскій Кметъ и отъ Директора на Нанчовата и Общинска Дѣвическа Гимназия.

Забѣлъжка. Прѣвъ време на процесията камбанитѣ ще бѣжатъ на погребало; първо ще почне камбаната на Църквата „Кирилъ и Методий“, като ще се посѣдва тукатъ отъ оная на Църквата „Св. Възнесение“.

Отъ Епитропията по изпълнение завѣщанието на покойния Шуменскій благодѣтель: Нанчо Поповичъ.

гр. Шуменъ, 13 Септември 1895 г.

Въ недѣли, на 17-й Септември, въ градѣтъ ни се случи едно нещастие, което е безподобно и първо въ анализѣ на сѣдебнитѣ приключения, което по своята звѣрка хитростъ, заслужава да се изучи най-подробно отъ когото трѣбва. Въ Дюлгерската улица има единъ домъ, въ който живѣятъ 2 семейства да военни и едно работническо семейство. Неизвѣстно велѣдствие на какви причини, тѣ съ своето мирно и щастливо живѣние сѣ възбудили прѣсѣжно желание у нѣкой своей познатъ, да ги прѣмахне отъ тоя свѣтъ чрѣзъ отравение.

Ранно въ недѣля, когато станѣли живущитѣ въ тоя домъ, намѣрили въ двора, до врата и ижгната стѣна, едно стъкло, съдържащо чрвеникава течностъ, което е било свързано съ единъ дѣтъгъ канакъ, чрѣзъ който е било спуснато отъ пѣтя, прѣвъ стѣната, въ двора. До стъклото намѣрили и едно затворено писмо, адресовано до единъ отъ кѣщнитѣ, фелдфебелъ отъ крѣпостний баталионъ. Послѣдния съ голѣмо любопитство отваря писмото и го прочита. Единъ неговъ приятель (псевдонимъ) му се хвали, че си отворилъ фабрика за коняци и ромъ и въ най-любезни изражения, като го поздравява и му пожелава щастие, кани го да си вкусе отъ налѣтния въ стъклото конякъ, и, като го хареса, да му стане абонатъ, а въ сѣщото време да покани и приятелитѣ си да му станѣтъ абонати за купуване на конякъ. Фелдфебелътъ, безъ да хвърли нѣкакво подозрѣние и зла умисель върху писмото и стъклото съ конякъ, защото писмото е било подписано отъ неговъ приятель, почеркѣтъ на когото навѣрно не е познавалъ, надига стъклото и пивва два пѣти отъ червеникавата течностъ, — слѣдъ това се похваля на жена си и тя пийнѣла единъ пѣтъ отъ конякътъ, а слѣдъ това дава да пие и на другия младши фелдверкеръ, който пилъ единъ пѣтъ. Давалъ той да пиѣтъ и на другитѣ жени, но тѣ сѣ отказали да пиѣтъ, защото не ходили още въ църква, та послѣ, слѣдъ като си вземели нафора, тогава цѣли и тѣ да си кусатъ отъ хубавия конякъ. Но не се минува и 12 минути отъ като се захванѣли бурнитѣ признаци на отравение съ нѣкаква отрова. Отровенитѣ започнали да лудуватъ, да имъ се привижда велѣдствие появившата се халюцинация. Останѣлитѣ здрави и събѣдитѣ

лъгъ и ищецѣтъ наедно къмъ скалата. Сжека змията, гракатъ гарванитѣ, вижатъ вѣлцитѣ и реве левѣтъ, че ще ѣдѣтъ скоро тѣста плячка.

Ето ти слѣдъ нѣколко време всичкитѣ пакъ при устата на дупката, гдѣго пѣтницкѣтъ спасилъ змията; но рѣшението на сѣдѣтъ, слѣдъ като си показва ежичето, наеъква още по-грозно и като се вмѣква като джиритъ право въ дупката; грррр! потърколи се единъ голѣмъ тежкъ камѣкъ прѣдъ дупката и изгвара здраво устата ѣ.

„Добрѣ, каза кума лѣза, сега е ясно кой има право; сега всичко си е тѣй, както си е било прѣди спорѣтъ. Ако иска пѣтницкѣтъ, то той може да отгърколи камѣкътъ и да спече пакъ змията, и тогава ако иска змията, то тя може да пиѣде пѣтницкѣтъ съ пѣлно право“.

Пѣтницкѣтъ, радостенъ, продължи пѣтътъ си по-нататкъ, но змията чака въ дупката още до днешенъ день, дано се върне пѣтницкѣтъ пакъ и да ѣ спаси, и още грачатъ гарванитѣ, вижатъ вѣлцитѣ, и реве левѣтъ за тѣрбухътъ на пѣтницкѣтъ.

се разбъгват да търсят лѣкари. Намѣрватъ единъ лѣкаръ, прѣдварително като е била подадена първоначална медицинска помощ отъ артиллерийскитѣ фелдшери. Слѣдъ $\frac{1}{2}$ часъ слѣдъ пийването отъ течността отровенитѣ се намиратъ въ най-отчаянно положение, особено фелфебеля, който билъ падналъ въ дълбоко безсъзнателно състояние, и започнали да се явяватъ контрактури и спазми на различни мускули. Слѣдъ дълги усилия да имъ се даде цѣръ чрѣзъ различни способи, болнитѣ-отровени къдъ 2 часа слѣдъ обѣдъ започнали да се поуправятъ малко по малко. На другия денъ болнитѣ дошли почти въ пълно съзнание, освѣтъ фелфебеля, на когото съзнанието не до тамъ се е било поправило. Чуваме и научихме се, че отровенитѣ въ вторникъ сѣ се осѣщали много добрѣ. Отровенитѣ сѣ ст. фейерверкеръ Георги Драгановъ, мл. фейерв. Юрданъ Петровъ и сѣдругата на първий Стефа.

Кой или кои сѣ отровителитѣ?

Лѣкаря прѣдполага, че сѣ отровени сѣ атропинъ или хиосциаминъ.

На 14-й Септемврий т. г. тукашното ловчийско дружество „Шуменскій Соколъ“ празнува своя годишенъ празникъ. Празнуването се направи чрѣзъ даването единъ банкетъ, на който присѣтствувахъ както членове на дружеството, състоящи се отъ граждани и военни, така сѣщо и отъ поканени гости. Имаше на празникътъ около 25-30 души, който, събрали на едно отъ най-живописнитѣ възвишения на Кюшкювитѣ, се веселихъ отъ 12 ч. до 6 ч. сл. обѣдъ, въ което врѣме разговара и шегитѣ се водѣхъ на тема отъ ловчийскій животъ. Нанихъ се различни наздравии за прѣсѣиванieto на дружеството и увеличението на членоветѣ му. Като намираме тука удобенъ случай, ний ще спомѣнемъ, че Шуменското ловчийско дружество съществува отъ 2 години пасамъ; то е добрѣ организирано и има около 40 души членове изъ между г. г. гражданитѣ и офицеритѣ. То има свой клубъ въ особено помѣщение, което се намира въ зданието на градскій съвѣтъ до магазията на г. А. Икономовъ. При този клубъ има читалня и библиотека, посѣщението на която е свободно за всѣкого. Цѣлътъ на дружеството е хигиеническа, развлекателна и филантропическа. Чрѣзъ истрѣбването на вреднитѣ хищни животни да могатъ да се развъждатъ полезнитѣ и невинитѣ, които чрѣзъ размножението си могатъ да служатъ за храна на човѣка. Дружеството е устроило вече нѣколко съюза, убило е нѣколко вълци, лѣсици и др. вредни животни, които унищожаватъ домашний добитъкъ. Ловътъ е единъ отъ най-привлекателнитѣ и приятни спортове, за това ний приканваме всѣкого, който обича природата и чистия въздухъ, да се запише членъ на „Шуменскій Соколъ“.

Учимъ се че прѣдседателътъ на Шуменскій Окръженъ съдъ, г. Кацаровъ, си билъ подалъ оставката по причина че не билъ защитенъ отъ прокурорскій надзоръ по окърблението, което му било нанесено тѣй унищително отъ Краева, „прѣславскій народенъ прѣдставителъ и пр. и пр.“, по-минѣлата седмица на Арастата. Прокурорътъ билъ обрѣцалъ повече внимание за хубостта на мустакитѣ си, отъ колкото за прѣстижътъ на сѣдитѣ, уронванъ отъ разни нахалници адвокати. Ако е тая причината за подаването оставката на прѣдседателътъ, той е за похвала, понеже сѣдитѣ ще достигнатъ да бѣдѣтъ оплювани отъ цѣлъ свѣтъ и на всѣкой крачка, ако не умѣятъ да защитятъ себе си като хора и като сѣдии; но страхъ ни е, причината за подаване оставката на прѣдседателътъ да не е малодушие, въ който слѣчай той не заслужава, нито като човѣкъ, нито като сѣдия, похвала.

На 10-ий того въ „Долната махла“ на града ни се случи едно убийство: двѣ момчета, улчници, сѣ пиянствували прѣвъ той денъ, до като най-сѣтнѣ се сбили на срѣдъ пята, и едното отъ тѣхъ, слѣдъ като се изкубнѣло извъ рѣцѣтъ на прогившика си, гръмнало върху му съ револверъ; крушумътъ, обаче заминалъ покрай противника на убие-

ца и наранява една близостояща жена, която слѣдъ два дни се поминѣ. Нещастната тая жена майка на 4 дѣца, е била трудна, и оказало се, че цѣла била да бляви.

Тая и неизброимитѣ такива случаи на убийство ни водѣтъ къмъ твърдото убѣждение, че е врѣме вече да се намѣри лѣкъ за тоя порокъ—пиянството, който отъ нѣколко години насамъ е взелъ твърдѣ голѣми размѣри въ насъ. Въ „Законъ за кръчмаритѣ“, който правителството тѣкми да прокара въ тая годишната сесия на камарата, трѣба да се прѣдвидѣтъ по-голѣми наказания не само за кръчмаритѣ и др., но и за самитѣ пиянствующи:

Щѣхме да забравимъ да забѣлѣжимъ, че районтиора-редакторъ на в. „Нар. Съзнание“ заминува горнята случка, безъ да каже ни двѣ думи за нежъ въ вѣстника си, види се защото убийцата е хванатъ на врѣме: та не може да се погриватъ обущата на Шуми. Окол. началникъ.

Пишатъ ни въ с. Бѣлокопитово, че прѣди нѣколко дни ходили въ селото имъ и въ околнитѣ села Каджъ и Градище пратеници отъ тукашнитѣ радославети-сопаджии, извѣстнитѣ Злати Пестърмаджиевъ, Х. Шемсединъ и Стефанъ Миневъ, за да придумватъ селенитѣ отъ горнитѣ три села да дадатъ заявление до Окр. Съвѣтъ, за да некатъ да се присѣдинятъ къмъ Шуменската община. Тия лица усотрѣбили всички срѣдства да могатъ да придуматъ селенитѣ да направятъ това, като имъ оставили и коние на заявлението, което трѣбвало да подадатъ.

Прѣди да получимъ това писмо, ний знаехме за това рѣшение на шешага тукашни радославети, което тѣ сѣ вземали въ частно събрание слѣдъ едно отъ засѣданията на съвѣтътъ. Цѣлътъ, който се гоняла съ това е била, щото да можали да се усилятъ съ турцитѣ отъ Градище и съ нѣкои отъ бѣлгаритѣ въ с. с. Бѣлокопитово и Каджъ, като мисляли, че тѣ ще бѣдѣтъ тѣхни и ще могатъ пакъ да ги излѣжатъ тѣй, както ги излѣгахъ въ първитѣ избори за народни прѣдставители минѣлата година. Но господата радославети-сопаджии излѣзали излѣгани въ смѣтката си, защото селенитѣ вече се наситили на тѣхнитѣ лѣжи и не ги послушали да дадатъ подобно заявление. Тѣ имъ сѣ много добрѣ отговорили, че не желаетъ да бѣдѣтъ присѣдинени къмъ градътъ, за да не плащатъ по-голѣми даждии, каквито плащатъ членоветѣ на една градска община, освѣтъ това да плащатъ и октроа за стокитѣ, които купуватъ въ селото си, когато сега тѣ сѣ свободни отъ такова даждие.

Пишатъ ни отъ Ески-Джумая.

Въ брой 99 на в. „Народни права“ срѣщаме една телеграма до Н. Ц. Височество отъ нѣколцина жители на с. Кайкѣларъ Ески-Джумайска околия, въ която се оплакватъ, че въ ущърбъ на селскитѣ имъ интереси, и въпрѣки придобититѣ имъ права, Шуменскій Окр. Управителъ и въобще административно-полицейскитѣ власти протезирали руско подданния Кайкѣларски жителъ, заставни капитанъ Шостака въ явно несправедливитѣ му претенции: да полива градината си отъ селската имъ бара.

Нищо отъ оплакванията въ тая телеграма не е вѣрно, а напротивъ всичко е устроено отъ К. Досева само и само за да напакости на тоя крайно трудолюбивъ и полезенъ Кайкѣларски жителъ, г. Шостака.

Още когато К. Досевъ не знаеше пѣтя за Ески-Джумая, а още по-малко тоя, който води за с. Кайкѣлари, ний познаваме капитанъ Шостака като домакинъ-земледѣлецъ въ това село. Отъ тогава сѣ цѣли 15 и по-вече години, и ний знаеме, че тоя човѣчицъ безпрѣпятствено да си е обработвалъ нивитѣ, лозята и градината.

Послѣ толкова години, трѣбвало е да се засели единъ мюверинъ, като Досева въ Джумая, и да разбѣрка не само градътъ, но и селата.

Ако Окр. Управителъ, или въобще административно-полицейскитѣ власти сѣ се застъпили за капитанъ Шостака срѣщу произвола на нѣколцина насѣжкани отъ Досева селяни, тѣ не сѣ направили нѣщо незаконно, а напротивъ сѣ упражнили правата си, дадени имъ отъ Закона за Полицията. Нищо по-вече: въ случая, тѣ сѣ прѣдвардили селянитѣ отъ такива загуби, каквито неврѣмѣнно капитанъ Шостака би заявилъ, ако не му се постреште на ново бентѣтъ, щото и цѣлото село да продадешъ, не би ги исплатило. И защо пѣкъ на Кнѣза да се телеграфира? Да не мисли Досевъ, че за една нищо и никаква работа ще сваля г. Стоилова, и ще повика Радославова?

Много ще чакате и не ще дочакате вий и вашия свѣтецъ при „кахве-оджа“ да се въцари царството на сопата въ Бѣлгария. . . .

Въ една статия, подъ заглавие: „Едно заблуждение“, публикувана въ броеве 26—27 на издаваемий се въ града ни в. „Народно Съзнание“ между разнитѣ псувни и нападения, които сѣ спѣятъ по адреса на другаря ни Г. Ранчова, е казано и това, че прѣвъ годинитѣ 1886—1888, когато е билъ *все и вся* въ градътъ ни, когато всичко се вършало исклучително по неговата воля и прищевки, за да си отмъсти на покойния Тодора Икономовъ и на брата му Димитра, чрѣзъ разни интриги билъ успѣлъ да убѣди регенти и министри, за да се интерниратъ омразитѣ въму братия Икономовци.

Споредъ духътъ на самата статия, тоя фактъ се излага не толкова за освѣтление на обществото по това интернирание, колкото да се тури въ заблуждение г. Д-ръ К. Икономовъ, синътъ на покойния Т. Икономовъ, та да не другарува съ г. Ранчова, съ човѣкътъ, комуто се прѣписва да е опропастил семейството на Тодора Икономовъ, а между това и който е ускорилъ смъртта на послѣдния.

Понеже всички, които боравиме въ в. „Защита“ сме Шуменци, които прѣвъ всичкото това врѣме, за което се говори въ рѣчената статия, сме били не само въ града си, но още въ течението на всичко, що се е вършило, било отъ мѣстнитѣ власти по даденитѣ приказания *свише*, било отъ виднитѣ тогава партизани и привърженици на контра прѣврата, счетохме за свой дългъ да раскриеме еднѣжъ за винаги тая тъмна завѣса, скрити задъ която не веднѣжъ сѣ искали разни нищожни Кожухаровци да експлоатиратъ въпроса съ цѣлъ да сѣвятъ раздори и криволи между Шуменци.

Интерниранието на Икономовци е извършено не по интригите на Ранчова и на неговитѣ тогавашни другари, а е извършено отъ В. Кожухарова, по заповѣдъ на Радославова, тогава Министръ-Президентъ. За да не бѣдеме голословни, вий ще отбѣлѣжимъ отъ кого е било заповѣдано да се интерниратъ, и защо не сѣ били интернирани още съ първата телеграфическа заповѣдъ, дадена Окр. Управителю Заимову, и кога и кой ги е интерниралъ.

Минѣло се е врѣме, за това и неможете опрѣдѣли мѣсеца и денитѣ, но прѣдполагаме да е било къмъ втората половина на мѣсецъ Октомврий 1886 година. Една вечеръ, когато Окр. Управителъ г. Ст. Заимовъ е ималъ у себе си гости г. Емануилъ Ивановъ, сега прѣподавателъ при Софийското Висше Училище и тогавашний училищенъ Инспекторъ г. В. Юрданова, получава отъ Министръ Радославова една телеграма, съ която му е заповѣдувалъ немедлено да интернира Тодора и Димитра Икономови.

Смутенъ отъ тая телеграфическа заповѣдъ, видѣлъ за добрѣ да повика и се посѣвѣтва съ тогавашний бригаденъ командиръ Велчева и съ Шуменскитѣ граждани: Харалазъ Маркова, Евтимъ Друмева, Илия Маджарова и Герча Ранчова. Когато имъ съобщава защо ги е събралъ, и като е изказалъ своето мнѣние по въпроса, той е поискалъ да изслушѣ и мнѣнието на другитѣ. Разискванията сѣ ставали въ прищетеви на гоститѣ. Заедно съ Заимовъ всички до единъ сѣ дошли до заключението, че вѣстата мѣрка отъ Министра, каквито и да сѣ биле мотивитѣ му, е твърдѣ крута и даже врѣдна за тогавашното врѣме. Натоваренъ е билъ Заимовъ въ качеството си на Окр. Управителъ да ходатайствува прѣвъ Министра за отминяването ѝ. Телеграфиралъ ли е Заимовъ или не въ смисълъ на взетото рѣшение, не се знае, но се знае едно, че интерниранието на Икономовци бе отложено на врѣме и извършено отъ В. Кожухарова въ качеството му на Окр. Началникъ и замѣстникъ на Окр. Управителъ, слѣдъ като Заимовъ бѣ прѣмѣгенъ.

Ако В. Кожухаровъ е толкова безсъвѣстенъ да товари Радославовитѣ и свои грѣхове на чуадъ гърбъ, г-да Ст. Заимовъ, Емануилъ Ивановъ, Хар. Марковъ, Василъ Юрдановъ и Евтимъ Друмева сѣ живи. Па живи сѣ, ако не Шуменскитѣ архиви, които малко слѣдъ това заедно съ правителствени домъ изгоряхъ, и телеграфнитѣ архиви и онии на Министерството на Вътрѣшнитѣ Дѣла. Нека сега види г. Д-ръ К. Икономовъ, кой и по чия заповѣдъ е интерниранъ баща му и чичо му, и кой е ускорилъ смъртта на баща му, и увеличилъ семейното нещастие на цѣлата фамилия, Ранчовъ ли или Радославовъ съ Кожухарова.

Хей, Ви глуцици около „Съзнанието“! Защо рачоплюватъ стари загорѣли рани, и спомнувите на хората теплото отъ вашия славенъ шефъ Радославова? Ама тѣй е то: когато куче не знай да лае, на овцетѣ вѣлкъ докарва.

За бѣснитѣ редактори около сопалжійското „Съзнание“ въ гр. Шуменъ, нѣма добро дѣло направено отъ наши приятели, нѣма хубава дума за нашъ човѣкъ. То псува, клѣвети, лѣжи, шарлатанствува, облича противницитѣ си съ епитети, мръсни, глушави, като писачитѣ си. И като прави така, то „народното умопомрачание“, мисли че не обрисува себе си, а освѣтлива читателитѣ си въ гр. Шуменъ, които знайтъ твърдѣ добрѣ тайфата отъ пладнешки безчестници, които се навѣртва около вѣстникътъ-парцалъ и знайтъ дѣлата и живота на нашитѣ приятели; като прави така, тоя сѣятелъ на развратъ и псувни, мисли, че ний ще се занимаваме постоянно съ него. — Напоследѣкъ „Народното умопомрачание“ се докоенгло и до скромни ний редакторъ-отговорникъ: защо Никола Караванодъ да бѣдѣлъ отговоренъ редакторъ на в. „Защита“, едноврѣменно и служащъ при общинското управление? Съ това запигване, сопалжійскитѣ подмятатъ, че отъ кметството, отъ общинската касса, се харчи разсипнически за частни цѣли; това ли е назначението на народния потъ, на общинската касса? Ний поемаме, за да освѣтимъ съгражданитѣ си, защитата на бѣдникътъ редакторъ. Кой законъ или кое нравствено начало запрѣщаватъ на

единъ служащъ при общинското управление, да бъде на в. „Защита“ или на кой да е другъ вѣстникъ, редакторъ-отговорникъ. щомъ желае и щомъ съ това не уврежда въ нищо, ама абсолютно въ нищо, службата си? Па въ що ще увреди службата Никола Караивановъ, името на когото само стои подъ вѣстникътъ и нищо друго той нѣма въ вѣстникътъ, за да напуца службата си и се прѣдава на пѣкоя работа по него? А ако Никола Караивановъ приемалъ заплатата отъ общинското управление, той ж приема за службата си, която заплатата би се дала и на всѣкий другий, вмѣсто него, служащъ, който би заемъ длъжността му, понеже такава въ общинското Управление съществува, на билъ той служащъ отговоренъ редакторъ или не. Никола Караивановъ, който, както на Шипка и на Видинъ се е билъ за българската свобода, тѣй, и прѣзъ Стамбулово врѣме се бѣ тѣй храбро пагърбилъ съ отговорничеството на вѣстникътъ ни, за което бѣ осъденъ близо на двѣ годишенъ тъмничей затворъ и би изгилъ по слабото се тѣлосложение въ затворътъ до сега, ако не бѣ 18 Май 94 г. — Никола Караивановъ, той скроменъ храбрецъ и народенъ труженикъ, се сега нагло и съ черна неблагодарностъ напада отъ *готовановцигѣ за служба и за слава* около в. „Народно Съзнание“. Да, *готовановци* сж за служба и за слава: защото единъ отъ тѣхъ, на когото само името се гихсимъ да произнесемъ, бѣ цѣла влеуга прѣдъ Стамбулова и отъ испѣденъ околийски началникъ стана Стамбуловъ директоръ на затворътъ, и отъ директоръ на затворътъ биде повишенъ на съдебенъ слѣдователъ, все въ Стамбулово врѣме, какъвто щѣше да стане и *желаше* да служи и въ сегашно врѣме, ако не бѣ измѣтенъ, като гихна гадина, на улицата; защото другитъ около вѣстникътъ „Н. Съзнание“ бѣхъ инспектори и учители прѣзъ Стамбулово врѣме, а сега се храбрятъ и сопаджийствуватъ и като не се отдѣлятъ отъ службата, настаняватъ още и женигѣ си за учителки, па послѣ безвѣрно запигватъ, защото се дало скромна служба на бѣдния ни отговорникъ редакторъ: защото третъ, като Краева, печалехъ евтина слава въ Стамбулово врѣме, като се прѣкарвахъ лъжливо за редакторъ на в. „Защита“, безъ да сж писали ни редъ въ него. Мно ина отъ тия готовановци, взѣти даже скупомъ, не могатъ обрѣнх, по заслуги, общата на Никола Караивановъ, гогото сега тѣй безчеловѣчно хулжгъ и зазѣгъ хлѣбъ, който му се е далъ. Нѣки добавимъ за честь на Караиванова, и за да свѣршимъ съ мюзевирското подгѣтане на „Съзнанието“, че редакцията ни бѣ освободила Никола Караиванова отъ отговорничество на вѣстникътъ кога се нареди на служба, но че той, съ едно благородно възмущение, протестира за подобна несправедливостъ и настоя да биде отговорникъ, понеже такъвъ е билъ въ по лоши врѣмена и понеже, тѣй се разбираше отъ пасгояваннето му, той не е билъ само за пари отговоренъ редакторъ, но отъ дълбокото съзнание за единъ гражданскій дългъ сирѣмо свободата на народътъ ни. Той не желаше, слѣдователно, да се отдѣли отъ това си призвание, на което той, отдаваше такава благородностъ. И редакцията, трогната отъ туй прочувствено привѣрзване на г. Караиванова къмъ вѣстникътъ ни, не има жестокоста да му отрече. Тая жестокоста на сърдцето и въ дѣлата ж иматъ, повтаряме, *готовановцигѣ за служба и за слава*, около сопаджийския вѣстникъ. Никола Караивановъ е бѣденъ човѣкъ, членъ на семейство, и издържа синъ въ едно отъ училищата въ гр. София. Шумненци, които знажтъ всичко това, отираятъ своето прѣзрѣние къмъ прѣзрѣнитѣ шепалности около в. „Народно упомячанне“.

В. Знаме съобщава: минжлата цѣдѣла, въ 10½ часа, въ Сборната църква Св. Кралъ се отслужилъ панихида по случай четиредесетий день отъ кончината на незабравимия приятелъ и дѣецъ народенъ Трайчо Китанчева. Панихидата се отслужилъ отъ Негово Високоръбосвященство Митрополитъ Климентъ, който при голѣма навалица отъ народъ, който бѣше се събралъ да се помоли за душата на покойника, произнесе прочувствована рѣчь, на която смисълъта горѣ-долѣ бѣше слѣдующата:

Каго напомни за безвѣстната безкористна дѣятелностъ, прѣданностъ на народното дѣло отъ страна на Трайчо Китанчева, владикага продължаваше: какго покойнитѣ Трайчо и Денчо, така сжщо всѣки други мъченически умрѣли за народнитѣ идеали нѣма да ни простѣжтъ, ако ние не продължаваме борбата и съ нашигѣ дѣла не докажемъ всички, като единъ човѣкъ, безъ да се боимъ и отъ най-силния, когото и да считатъ за такъвъ, че ни е ежкпоцѣно народното дѣло. Най-сетрѣ и най-силния

не може да не се замисли и да отетжли, когато вижда че всички единодушно защитаваме истинскитѣ наши народни интереси и сме готови да жертвуваме за общо добро и за отечеството личнитѣ си интереси и спокойствие . . . Нека ни служжгъ, прочее, за образецъ и насърчение самоотверженитѣ и ежкни жертви, дадени до сега за тая народна борба, нека се въдушавяваме отъ примѣрѣтъ на покойнитѣ, наметѣта на к.ито днеска славимъ, ако некама да получимъ прошка както отъ Бога, така и отъ тѣхъ, за онова прѣстѣлно и грѣховно безучастие къмъ еждбата имъ, което правихе при тѣхния животъ“.

Отъ църквата голѣмо множество народъ се опжти за гробищата, гдѣто отъ страна на Македонскитѣ комитетъ се положи върху гроба на Трайчо Китанчева векиколѣпенъ вѣнецъ и се отстоялъ нарастасъ отъ Негово Високоръбосвященство Митрополитъ Климентъ, въ съслужение на клирѣтъ, не само върху гробѣтъ на гр. Китанчева и Денчо Тюфекчиева, но и върху ония на другаритѣ жертви на Стамбуловата тирания: на Тома Георгиева, Миларова, Карагюлова и Попова.

ВЪНКАШНИ НОВИНИ.

Както е извѣстно на читателитѣ, на тая годишнитѣ голѣми маневри на францускитѣ войски присѣтствувахъ генералъ Драгомировъ и князъ Лобановъ Ростовскій. Това посѣщение твърдѣ много е растрѣвожило печатѣтъ въ Германия, Австрия, Италия и Англия, още по-вече че прѣдставители на руската войска и министрѣтъ на вънкашнитѣ работи на Руссия сж биле поканени официално и сжщо тѣй приети.

Френския печатъ ликува по тоя поводъ, понеже съ това се дава най-добро доказателство за съюзѣтъ между Франция и Руссия и че това официално посѣщение на високитѣ гости въ врѣме на маневритѣ не може да се приписва отъ чуждитѣ вѣстници на нѣкаква случайностъ, както се из азихжъ за съвмѣстното влизане на руската и френската ескадри въ Килъ „Figaro“ казва, че сега не може да се говори за случайностъ; защото работата не е само за нѣкакви си военни въпроси, тѣй като князъ Лобановъ Ростовскій се е свѣщавалъ съ г. Ханото, и ще се свѣщавя съ него още нѣколко нкти и ще напустне Франция само слѣдъ като биде приетъ отъ президентѣтъ на републиката. „Бѣлата фуражкѣ на генерала Драгомирова, свѣршва статията си „Figaro“. редомъ съ знамето на генералисимуса Сосые ще убѣди най-невѣрующитѣ, че въ Европа се е извършило прожѣняване; черния сюртукъ на княза Лобанова-Ростовскій въ официалната трибуна ще докаже на най-наклонитѣ къмъ скептицизмѣтъ хора, че станжлото промѣнене сега е вече оформено. Тоя е щастливия за Франция день.“

„Times“ казва: присѣтствието на княза Лобанова-Ростовскій на голѣмитѣ маневри на францускитѣ войски се явява като фактъ отъ безспорна важностъ. Князъ Лобановъ е русскій министръ на вънкашнитѣ работи. Неговото идване въ Миркуръ, слѣдователно, доказва, че въ Руссия продължаватъ да слѣдватъ относително Франция политиката, о която се придѣржаше въ минжлото царуване, и, очевидно, желажгъ да подчеркижтъ значението на френско-русскія съюзъ отъ военна гледна точка.“

„Daily Chronicle“ изказва мѣннието че отиванието, по особена покана, на кн. Лобанова-Ростовскій на Миркурския смотрѣ има дѣйствително важно значение. Като резултатъ отъ донесенията на генерала Драгомирова за голѣмитѣ маневри на француската армия може би ще биде едно допълнение на френско-русската военна конвенция съ една или двѣ статии.

Особенно е раздраженъ по тоя поводъ главния органъ на маркиза Салисбурн „Standart“, който се празява приблизително тѣй:

„Цѣлата тая игра въ напивание наздравници и въ знамена ще принуджтъ, не си думай, Англия да се хвърли въ обятията на тройственния съюзъ. Трѣбва да се съжелява, че арменския въпросъ дава въ настояще вѣме толкова много подлози къмъ прѣрекавание на лицата, които се занимаватъ съ постановката на френско-русската мелодрама, щото мечѣтъ на Англия ще се окаже до толкова мощенъ, щото да достави намъ надмощието (Кой знае! р. 3).

„Всичко това е още по-вече присѣрбно най-много за туй, че тая игра спжва дѣлото на общото разоржжение, на което безспорно съчувствуватъ много отъ държавитѣ (разбира се, тия, които сж

заграбили чужди земи и тържица и които сж онеправдали много нации. р. 3.). Да не бѣше Руссия, Франция, разбира се, не би се отказала отъ богатата, която сж съпрѣжени съ съкращението на военнитѣ тигости. Но милитаризмѣтъ на Руссия (само на Руссия ли? р. 3.) поощрява милитаризмѣтъ на Франция, който отъ своя страна поражда (sic) милитаризмѣтъ въ Германия, Австро-Унгария и Италия. А въ сегашно врѣме работата е достигнала до тамъ, щото даже ще трѣбва и Англия да върви по общото течение.

„Потреперваме при мисельта, че само една непрѣдпазлива дума или единъ нескромненъ актъ ще се окаже сега достатъченъ за да потеглижтъ единъ срѣщу други милионѣ хора и да видоизмѣнижтъ въ вѣщо сегашното политическо положение.

Въ сжщия духъ почти се изказва и „Daily Telegraph“, по Лондонскитѣ „Times“ ивече гледа на това посѣщение. Споредъ тоя вѣстникъ, присѣтствието на княза Лобанова-Ростовскій на Миркурския смотрѣ доказва на свѣтътъ, че въ тѣсното си сближение съ Руссия Франция е придобила изворъ на сила, която заслужва не по-малко внимание, отъ колкото блѣтящето състояние на войскитѣ ѣ. „Times“ не вижда никаква опасностъ за европейския миръ, а напротивъ казва, че мирното настроение се проявява все по-вече и по-вече при всичката княжца дѣятелностъ по въоржжаванията въ всички държави.

Тѣй или никъкъ, тѣсното сближение на Руссия къмъ Франция силно тревожи държавитѣ отъ тройственния съюзъ и Англия.

Споредъ извѣстията изъ Цариградъ, Портата въ скоро врѣме ще трѣбва да се погрижи за цѣлъ редъ извънредни расходи по военното вѣдомство. Въ числото на такивато расходи трѣбва да отбѣлжимъ: заплащането на дължимитѣ Групу и Маузеру сумми, а тѣй сжщо и купуваннето отъ 2600 до 3000 кавалерийски и артилерийски конѣ за попълнение на твърдѣ слабия конексий съставъ въ частитѣ на тия два рода оржжие, расположени въ районитѣ на 1-ия, 2-ия и 3-ия армейски корпуси (въ Цариградъ, Одринъ и Мънастиръ). Послѣ трѣбва да се купжгъ още 80,000 мало-калиберни магазинни пушки отъ системата Маузеръ (7,65 мил.), тѣй като числото на имѣющитѣ се отъ тия пушки (40,000) е признато за недостатъчно. Най-послѣ прѣдполага се да се поржчатъ на Круна нови снаряди за полската артилерия, отъ които вече отдавна се чувствува нужда.

Срѣбскитѣ вѣстници съобщаватъ доста интересни фактове относително тѣхнитѣ дѣла. Въ Бѣлградъ се е получило извѣстие, че Миланъ Обреновичъ е обявилъ, че не цѣлъ да се върне въ Сърбия, и молилъ срѣбското правителство да му даде за три години паспортъ. Паспортѣтъ трѣбвало да биде на името на „графъ Такова“, но въ сжщото врѣме въ скобки трѣбвало да се прибави: „кралъ Миланъ Срѣбскій“. Рѣшението на кралѣтъ-баща мнозина зачудило, тѣй като, споредъ общото убѣждение, кралъ Александръ още неотдавна паразилъ желанието да не се раздѣля съ баща си. Сега въ Бѣлградъ всички си задавали питанието: кой ще биде менторѣтъ на младия кралъ? Споредъ общото убѣждение, тая роль падала на Ристича, който дѣйствително се е примирилъ съ дворѣтъ и е заявилъ, че безъ да гледа на прѣклонната си възраст, той отъ чувство на патриотизмъ е готовъ изново да се занимае съ държавнитѣ работи. Говоржтъ за сливанието на радикалитѣ съ либералитѣ, което твърдѣ много смущава стѣжитѣ днесъ на чело на управлението на прѣдвѣдници.

Тѣй или иначе, въ Сърбия работитѣ почватъ да взематъ съвършено ново направление, което доста интересува Австро-Унгария.

Отворено писмо до редакторитѣ на в. „Народно Съзнание“.

Въ отговоръ на вашата порнография считамъ за дългъ да ви отирамъ слѣдующото: Не се обиждамъ никакъ отъ вашитѣ неувни, защото го считамъ за обида да се обидѣ отъ васъ. Да ли съмъ докторъ октроа, или докторъ въпросителна, това могатъ да го докажжтъ моитѣ другари, моитѣ уважаеми професори, моето началство, моитѣ свидѣтелства, а не хора, които сж слушали правото въ най-горния етажъ на Ейфеловата кула. Мойта еждейска честностъ може да се докаже отъ врѣмето, отъ хбрата, отъ адвокатитѣ, но не и отъ всѣкакви улични хора, защото истинския сждия стои много горѣ и виѣ съ вашитѣ хули и неувни не можете го достигнѣ.

Унижава се всѣкой стрѣлецъ, който стрѣли ядовито срѣли върху това, което не трѣбва

да се унижава, а да се тачи. Азъ съм младъ, слѣдвамъ пътя, който ми очертаватъ прогресътъ и науката, и въсѣкви тръни не могатъ да ме спрѣтъ въ този пътъ.

Всѣкитѣ хули, ругания, несправедливо отправени къмъ мене, азъ ги хвърлямъ на васъ, защото човѣкъ трѣбва да погледни въ себе си, на себе си, въ миналото си, и тогава да говори и да псува. Много песета виждатъ на луната, но това никакъ не ѝ прѣчи да бѣде свѣтла и да слѣдва пътятъ си. На свѣршикъ ще ви напомнѣ принципътъ, че който противъ честната младежъ се опѣчи, единъ денъ подъ нейнитѣ удари ще падне. За сега толкова,

В. Карамихаловъ

ДОПИСКА.

Прѣславъ, 7-ий Септемврий 1895 г.

Умолява се редакцията на в. „Защита“, да даде тя гласностъ на слѣдната доста интересна покана:

На 27-ий Августъ т. г. нашия приятель, Прѣславский кметъ и народенъ прѣдставитель, прѣдседателъ на Либералното Прѣславско Бюро и пр., и пр., г-нъ Жеко Стояновъ, отивайки за Шуменъ съ адютанта си, г-нъ Стефанъ Чешмеджиевъ, дѣловодителя на бюрото, за да се прѣдставятъ на шефа си, г. Радославова, комуто, отъ името на народа си, да изивѣтъ нечутитѣ теглила на страната ни отъ днешния колкото несносенъ, толкова по-вече и естисипителенъ режимъ: отъ радости ли или отъ що друго, той, г. Жеко Стояновъ, като никога (Sic), се нахилъ на провала и изъ пътя изгубва: салонитѣ си депутатски дрѣхи: палтото си, рединготътъ, панталонитѣ, джилетката, въшпната си колосана риза и вратовръзка. Въ тѣзи му дрѣхи сѣ били и парадния му часовникъ и цѣлата кореспонденция по бѣдѣщето управление на страната ни. На кое мѣсто ги е изгубилъ, и до сега не може да опрѣдѣли нито той, нито пъкъ дѣловодителя на бюрото.

Както виждатъ приятелитѣ и избирателитѣ на г. Стоянова, загубата е не само сериозна, но и важна, още по-вече съ пропадването на кореспонденцията на Радославовския либерализмъ.

Поради това за най-приятна длѣжностъ си сметохме подписанитѣ негови най-блиски приятели, да отправимъ къмъ всѣкитѣ негови приятели тая покана, съ молба, щото който е намѣрилъ тѣзи вещи на г. Стоянова, да ги донесе и прѣдаде или лично нему, или пъкъ ги прѣдстави на главния редакторъ на „Народно Съзнание“, г-нъ А. П. Краева въ Шуменъ.

Бакшишътъ ще бѣде доста чувствителенъ.

Отъ приятелитѣ му.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

Кланія въ Цариградъ.

Цариградъ. 18 Септ. Арменский Комитетъ намѣряваше да нареди по случай празника „Всѣхъ свѣтихъ“ една демонстрация, която отъ Патриаршията въ Кумъ Коусу да отиде до Високата Порта и врѣчи меморандумъ, съ който да се протестира противъ системата, държана спрямо Арменский народъ, противъ обуздательнитѣ мѣрки взети слѣдъ събитията въ Сасунъ и противъ непрѣстаннитѣ арестуванія за политически причини; освѣнъ тога меморандума искаше развѣршиенето въпроса за реформитѣ. Меморандума бѣше подписанъ отъ устроителитѣ демонстрацията, датиранъ отъ днесъ, день на голѣмата народна манифестация, и искаше слѣдующето: създаване на Арменска областъ подъ управленіето на единъ губернаторъ, избранъ отъ силитѣ съ съгласеніето на Порта, при когото да има едно народно събрание; административнитѣ реформи прѣдложени отъ силитѣ и редъ финансови реформи. Меморандума свѣршва съ заявлението, че това е желание на християнството както и на мюсюлманското население, коетъ ги иска за обща полза. Меморандума заявява още, че Арменский народъ чака отъ дълго врѣме съ търпѣние. Ако портата отстраня въпроса по реформитѣ, сегашното положение, както и прѣдрасположеніето на духоветѣ може да станѣтъ изворъ на голѣми бѣдствія за арменския народъ и за Турция. Прѣди да се започне демонстрацията, патриарха въ отговоръ на една кратка рѣчь по прѣдмѣта отъ страна на една можа, увѣщава народа въ черковата да се распрѣсе и прибави, че народа трѣбва да има довѣрие на него. Въпрѣки това увѣщание частъ отъ присѣтующитѣ взе участие въ демонстрацията, оскатѣка биде при-

пятетвувана отъ полицията, която бѣше взела сериозни мѣрки. Велѣдствие на всичко това станъ голѣмо сбѣскване въ Кумъ-Капу; единъ жандармейский капитанъ биде убитъ и станѣха многобройни арестуванія. По-вече подробности писватъ още. На пътя отъ Кумъ-Капу за Портата голѣмо число арменци, които бѣха хванати отъ полицията и при всичко че кошоврани отъ полицейски и жандарми, тѣ бидоха малтретирани отъ разярено мюсюлманско население, което нарани голѣмо число отъ тѣхъ съ тояги и камъни. Споредъ очевидци имало и стрѣльния съ револвери, отъ които петима арменци убити. Населеніето въ Кумъ-Капу бѣше крайно раздражено велѣдствие подбодителнитѣ рѣчи на турското духовенство и софитѣ, които взехъ голѣмо участие въ кланнето на арменцитѣ. Много стотини арменци арестуванъ. Тишината скоро възстановена.

Віена. 19-того. Споредъ „Neue Freie Presse“ проектътъ за митническа тарифа, прѣдставенъ отъ българскитѣ делегати въ съзиданіето имъ съ Австро-Унгарскитѣ, прѣдлага едно увеличеніе на мито, више отъ двойно върху захарътъ, алкоола, моднитѣ стоки ботушарскитѣ проваждения, тоалетния сапунъ, кибритътъ, сукната и платната. Австрійскитѣ делегати намѣрили тия цифри много високи.

Краковъ с. д. Графъ Бадени, който ще прѣстигне утрѣ Виена, за да вземе прѣдседателството кабинета и министерството вътрѣшнитѣ дѣла, произнесе въ Краковъ прѣдъ своитѣ избиратели една рѣчь, очаквана съ голѣмо нетърпение. На графа се направили извъредни почести. Въ рѣчта си графа констатира голѣмия напрѣдѣкъ на Галиция, нейния образователенъ и економический напрѣдѣкъ. Въ послѣдната си сесія диегата призна нуждата отъ едно взаимно обличаваніе на всѣкитѣ общественни класи, проникнати отъ чувството на длѣжността спрямо държавата и народа както и отстраненіето на разрушителитѣ и революционернитѣ елементи.

Графъ Бадени си свѣрши рѣчта като каза, че утрѣ държ. Вѣстникъ ще обнародва назначеніето му прѣдседателъ кабинета, като прибави, че миналото, да ли ще слѣдва отношеніето си съ отечественнитѣ си, за да носочи пътя, който трѣбва да бѣде слѣдванъ отъ страната и отъ самага него, той прочете едно собственооръчно писмо на императора, относително миналото на графа. Въсторжени рѣкопѣлсканія.

Петерсбургъ с. д. Царя прие понеделникъ полковникъ Молтке, който му врѣчи собственооръчно писмо отъ императора Вилхелма. Молтке е прѣетъ сѣнитъ отъ Императрицата.

Лондонъ с. о. Отъ Одесса съобщаватъ на „Times“: Русеия развива твърдъ голѣма длѣжностъ за укрѣпленіе источнитѣ си позиции и увеличаваніе военитѣ си сили. Идущата пролѣтъ ще има въ Владивостокския окръгъ 90,000 души войници.

Отъ Цариградъ съобщаватъ на „Стандартъ“ че Русеия прави извъредни военни приготовления въ Батумъ, за да бѣде готова за дѣйствието въ случай на военни събитія въ Азия.

По нови подробности по кланнето.

Цариградъ 19 того. Отъ вѣренъ источникъ съобщавамъ слѣдующето по вчерашнитѣ кървани съобщения: нѣколко стотини арменци отдохъ слѣдъ 10 часа на малки групи отъ Кумъ-Капу презъ улица Дюванъ-Йолу къмъ Високата порта, безъ да бѣдѣжъ закачени отъ многобройната жандармерія и полиция, поредена на длѣжъ пхтѣтъ. Устроителния комитетъ бѣше далъ наставления, да не се употрѣби оръжие до като манифестантитѣ не бѣдѣжъ нападнати. Тѣ имахъ съ себе си многобройни екземпляри отъ прошеніето. Пристигнаха около 11 часа предъ Портата, гдѣто единъ кордонъ жандармерія и полиция имъ запрѣти да отидѣтъ по-нататѣкъ. Водителя кафеджи Бедросъ увѣри за намѣрението и миролюбивата цѣль на манифестантитѣ, които искатъ просто да подадѣжтъ прошеніе до Великий Везиръ, нѣщо позволено на всѣкий отоманский подданикъ; полицията отговори, че имала заповѣдъ да спрѣ кортежа и застави манифестантитѣ да се оттеглѣтъ. Послѣдва буйно карание. Бедросъ и други искахъ да влѣзѣтъ съ сила, до като единъ полицейски уби съ револверъ Бедроса. Тогава Арменцитѣ извадиха оръжие. Първа жертва паднѣ единъ жандармейски офицеръ. Многобройни жандарми и полицейски ранени. Турекото население се събра и помогна на полицията при арестуваніето арменцитѣ, отъ които мнозина силно се противяхъ, което разари още по-вече турцитѣ. Арестуванитѣ завѣдени въ най-ближния полицейски участѣкъ и въ ония на гарата. Избѣгналитѣ въ стѣднитѣ улици бидоха прѣслѣдвани и повечето арестуванни. Ония, които се съпротивяхъ или у които се нахѣри оръжие, бидоха страшно малтретирани отъ тѣлната и млозпа убити. Отъ друга страна, както е било вчера, арестуванни на пътя за участѣцитѣ бидоха нападнати отъ тѣлната въпрѣки усилията на полиция, която силно ги защищаваше.

Отъ всичко това пагледѣа, че една частъ отъ отговорността за тия нежелателни насилія тежи и върху арменцитѣ. Споредъ по-нови лѣвѣстия, предъ Високата порта сѣ стрѣляли сръжу Министра Вътрѣшни дѣла, но безъ резултатъ. Освѣнъ убития капитанъ има единъ полковникъ раненъ. Арменцитѣ носяхъ ножове и револвери и ги употрѣбяхахъ, когато ги арестувахъ. Отъ страна на арменцитѣ нѣмаше никаква провокация. Подобни сѣпчии, придружени отъ убийства, както съобщенитѣ вчерашетъ, станахъ и въ Атъ-Мейданъ и въ свята София къдъ 2 часа слѣдъ пладѣтъ.

Цариградъ с. д. На 16 того посланицитѣ на поддсавнитѣ сили бидоха писмено уведоменни отъ Арменския

комитетъ за проектираната миролюбива манифестация и че портата била тоже увѣдомена и помолена да въспрѣпятъ чрѣзъ полицията. Въ противенъ случаѣ комитетъ отказва всѣка отговорностъ. Въ дипломатикѣтѣ кржгове сѣ на мѣниие, че вчерашнитѣ събитія дадѣтъ по-добъръ характеръ на арменския въпросъ, вреда на Портата.

Цариградъ 20 того Хюсеинъ Хюсю ефенди, министръ полицията, считанъ отговоренъ за бужданіе мюсюлманското население, което изврѣши кланнето и отговоренъ тоже за некоректното повѣденіе на лицията въ нѣкои случаи. Развѣсѣтъ се непотрѣбни още слухове за разни кървави дѣйствиія и за очакванитѣ нови събитія. Стамбулското население, особенно арменското, крайно раздражено, обаче велѣдствие на извъредни мѣрки тишината владѣе. Много магана мѣстни жители бидоха затворени. Вчера слѣдъ арестуваніето на нѣкол арменци даде поводъ на кървави сцени. Турцитѣ имахъ нѣколко убити и ранени. Понеделникъ вечерѣта единъ арменецъ, разслѣнъ источникъ желѣзници биде приуденъ отъ полицията нацѣтне жилището си, въпрѣки ходатайството на притежателя, който е турчинъ. Вчера слѣдъ пладѣтъ нѣкитѣ хамали на компанията арестуванни. Понеделникъ прѣвъ ноцѣта нѣколко стотини ерменски семейства бѣгнахъ въ патриаршеската армянска черква на Кумъ-Капу, сѣщата ноцѣ патриарха повикавъ у Великия Везиръ, който му заповѣда да распореди испразненіето черковата. Министра на полицията направи постоенъ прѣдъ патриарха за сѣщата цѣль съ обѣщаніе, че семейства щѣли да бѣдѣтъ оставени да се заврѣтъ свободно у тѣхъ си. Патриарха не прпе, като заяви, че не може да вземе такава отговорностъ. Арменскитѣ стѣнци по край брѣжнето на Мраморно море опустошени армянското население крайно раздражено. Тѣзи участѣци се пазѣтъ строго отъ полицията, жандармеріята войската.

Цариградъ с. д. вчерашната демонстрация е гласена отдавна.

Испърво намѣрението бѣше да се прѣдизвиенъ чрѣзъ голѣма манифестация и насилствени дѣйствиія репресалии отъ страна на турцитѣ съ надѣжда на чѣдо въшталетство. Влиятели личности и, главно, Патриарха употрѣбихъ голѣми усилия за да се даде на манифестацията миролюбивъ характеръ, но портата иска въспрѣпятъ и на тази недѣлѣ патриарха биде приканенъ да се распореди въ тая смисель, по той отговорни, че нѣмалъ възможностъ, защото само влияние не било достатъчно. Сѣнитъ той биде приканенъ да испусне него денъ жилището си, по отказа като заяви, че това би затруднило по-вече положеніето и нѣмалъ да бѣде въ интереса на Портата.

ОБЯВЛЕНИЯ

Осмо издание

Аритметика

Цѣна 2 лева.

Първо издание

Геометрия

Цѣна 1 левъ и 75 ст.

За I, II и III класъ на гимназитѣ и горни курсѣ на основнитѣ училища.

Съставилъ

Н. Т. Кърджиевъ,

Учитель при шумненското педагогическо училище.

(6—4)

П. СЪД. ПРИСТАВЪ ПРИ ШУМЕНСКИЙ ОКР. СЪДЪ.

ОБЯВЛЕНИЕ.

№ 2350

Подписаній, Атанасъ Поевъ, П. Съд. Приставъ при Шуменский Окр. Съдъ на VI участѣкъ, на основаніе испълнителний листъ подъ № 1402, издаденъ отъ Шуменский Мировий Съдия, съ който осъжда Анна Димитрова Петровна отъ Шуменъ и Марія Маринопольска, жив. въ гр. Силистра, да заплатѣтъ на Петръ Х. Георгиевъ отъ гр. Шуменъ (150) сто петдесетъ лева и равностѣтъ по испълненіето, съгласно чл. чл. 1004—1027 отъ гражданското сѣдъпроизводство, обявявамъ, че отъ послѣдното трикратно обнародване настоящето ми въ мѣстния вѣстникъ „Защита“, ще се почне и продължи 31 день публичната продажба на слѣдующето недвижимо имущество, принадлежаще на горѣпоменатитѣ отвѣтници, а именно: едно лозе, находяще се въ землището на гр. Шуменъ въ мѣстността „Сѣвесе“, състояще отъ единъ декаръ и два ара, при сѣсѣди: Кару Кръстевъ, Димитръ Шалварджиевъ, Дяко Апостоловъ и пѣтъ, оцѣнено съгласно емлянитѣ регистри за (100) сто лева.

Горѣпоменатий недвижимъ имотъ е билъ собственено притежаніе на длѣжницитѣ отъ наследство, не е заложенъ никому и ще се продава за удовлетворение искътъ на Петръ Х. Георгиевъ отъ гр. Шуменъ, прѣдвиденъ въ горѣпоменатий листъ.

Наддаваніето ще се почне отъ първоначалната оцѣнка на горѣ. Желающитѣ господа да купѣтъ горѣпоменатото имущество, могатъ да се явяватъ всѣкий денъ въ канцеларіята ми въ гр. Шуменъ, освѣнъ неприжтвенитѣ дни и часове, гдѣто ще имъ бѣдѣтъ достъпни всѣкитѣ книжа, относящи се до продажбата, и да падаватъ.

П. Съд. Приставъ: **НОЕВЪ.**

Гр. Шуменъ 30 Августъ 1895 година.

Шуменъ, Печатница „Искра“.